

Analýza startupového ekosystému v Česku

Brian Havlín

Spolufinancováno
Evropskou unií

Analýza startupového ekosystému v Česku

Brian Havlín

1. vydání 2025

Systémová podpora implementace a řízení Národní RIS3 strategie 2023+
č. projektu CZ.02.01.02/00/22_004/0004699

Obsah

Seznam obrázků	4
Seznam zkratk	5
Úvod	6
Metodika	7
Podpora startupového ekosystému	8
Současný stav českého startupového ekosystému	10
Investice do startupů.....	13
Porovnání českého startupového ekosystému s ostatními zeměmi	14
Zainvestované startupy	19
Zdroje startupových investic	22
Valuace a exity startupů	25
Scale-up a spin off startupy	27
Závěr	28
Zdroje	29

Seznam obrázků

Obrázek 1: Přehled hubů CzechInvestu v rámci projektu Technologická inkubace a jejich propojení s doménami RIS3	9
Obrázek 2: Počet zaměstnanců v Česku ve vybraných sektorech v roce 2022	10
Obrázek 3: Počet pracovních míst ve startupech dle regionů	11
Obrázek 4: Obory startupů dle databáze Dealroom	12
Obrázek 5: Žádosti startupů do Technologické inkubace dle sektorů zaměření	12
Obrázek 6: Vývoj počtu investic a výše financování	13
Obrázek 7: Počet startupů založených od roku 2014 na 100 000 obyvatel	14
Obrázek 8: Počet jednorožců	15
Obrázek 9: Míra přežití startupů	16
Obrázek 10: Emigrující startupy s hodnotou nad 50 milionů USD	17
Obrázek 11: Země s 5 a více hodnocenými společnostmi dle Deloitte Technology Fast 50 v letech 2000–2021	18
Obrázek 12: Země dle počtu a pořadí společností dle Deloitte Technology Fast 50	18
Obrázek 13: České společnosti s nejvyšším financováním (EUR)	19
Obrázek 14: 5 nejvíce zafinancovaných společností	20
Obrázek 15: Počet financovaných startupů dle odvětví od roku 2010	21
Obrázek 16: Investice rizikového kapitálu v roce 2023 – počet kol	23
Obrázek 17: Přehled aktivních venture kapitálových fondů a investorů v Česku	24
Obrázek 18: Financované startupy	24
Obrázek 19: Exit českých startupů	25
Obrázek 20: Počet exitů dle zemí	26
Obrázek 21: Vývoj akademických spin-offů v letech 1992–2024	27

Seznam zkratek

AR	Rozšířená realita
ČSÚ	Český statistický úřad
EIS	European Innovation Scoreboard
ESNA	European Startup Nations Alliance
EU	Evropská unie
EUR	Euro
HP	Hewlett-Packard
ICT	Informační a komunikační technologie
IoT	Internet věcí (Internet of Things)
IPO	Initial Public Offering
MUNI	Masarykova univerzita
NRIS3	Národní výzkumná a inovační strategie
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
RIS3	Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation
SaaS	Software as a Service
UK	Univerzita Karlova
UPOL	Univerzita Palackého v Olomouci
USA	Spojené státy americké
USD	Americký dolar
VC	Venture kapitálové fondy
VR	Virtuální realita
VUT	Vysoké učení technické v Brně

Úvod

Startupy jsou mladé firmy, které se snaží přinést na trh inovativní produkty nebo služby a které se často vyznačují vysokým růstovým potenciálem. Vznikají v různých odvětvích, od technologií přes zdravotnictví až po udržitelné energie, a přinášejí nové nápady a řešení, která mohou transformovat trh a vytvořit nové pracovní příležitosti. Koncept startupu vynalezla ve třicátých letech společnost Hewlett-Packard v Silicon Valley, kdy spolu 2 absolventi Stanfordovy univerzity experimentovali s elektro-technikou v malé garáži v Palo Altu. Z HP se stala jedna z největších technologických firem v USA (Miller, Čipové války, 2024).

Mezi nejúspěšnější světové startupy patří například americká společnost Google, díky jejímuž vzniku v roce 1998 se zásadně změnil způsob, jakým lidé vyhledávají informace na internetu. Google se stal synonymem pro online vyhledávání a jeho inovace v oblasti internetové reklamy, analýzy dat a cloudových služeb posunuly hranice technologického pokroku a měly výrazný vliv na globální ekonomiku. Dalším příkladem může být společnost Airbnb, založená v roce 2008, která změnila způsob, jakým lidé cestují a ubytovávají se, což vedlo k rozvoji sdílené ekonomiky a nové formě cestovního ruchu.

Tyto i další příklady ukazují, jak mohou startupy přinést inovace, které nejen mění jednotlivá odvětví, ale také mají širší dopad na globální ekonomiku a společnost. Úspěch těchto firem je často založen na jejich schopnosti rychle se přizpůsobit měnícím se tržním podmínkám a neustálému hledání nových příležitostí pro růst a expanzi.

Význam startupů také v české ekonomice nelze podceňovat. Přispívají k tvorbě nových pracovních míst, stimulují hospodářský růst a zvyšují konkurenceschopnost země na mezinárodní úrovni. Startupy také podporují inovační prostředí, které je zásadní pro udržení dlouhodobé ekonomické prosperity a adaptability na měnící se globální trhy. Přispívají tak ke zvýšení inovační výkonnosti firem, což je jeden ze strategických cílů horizontálních priorit Národní RIS3 strategie.¹ Jak bude uvedeno v kapitole 4., velká část startupů v Česku se věnuje oblastem jako digitalizace, automatizace, podpoře podnikatelských služeb, a zejména novým technologiím, což koresponduje se *Strategickým cílem Zvýšení využití nových technologií a digitalizace v rámci horizontálních priorit NRIS3 strategie*.²

Hlavním faktorem úspěchu startupů je robustní infrastruktura podpory. Ta zahrnuje nejen finanční zdroje, ale i přístup k odborným znalostem, mentorům, technologickým zařízením a sítím kontaktů. České startupové prostředí se postupně rozvíjí a nabízí různé formy podpory, včetně inkubátorů, akceleratorů, venture kapitálových fondů a státních programů.

Infrastrukturní systém podpory startupů v Česku zahrnuje několik klíčových hráčů. Mezi nimi jsou univerzity a výzkumné instituce, které poskytují základní výzkum a vývoj a zároveň slouží jako inkubátory pro nové nápady. Dále jsou tu specializované akceleratory a inkubátory, které pomáhají startupům v raných fázích jejich vývoje prostřednictvím financování, poradenství a přístupu k síti kontaktů.

Venture kapitálové fondy a angel investoři hrají podstatnou roli v poskytování potřebného kapitálu pro růst a expanzi startupů. Kromě financí nabízejí také strategické poradenství a přístup k důležitým obchodním kontaktům. Státní programy, jako jsou dotace a granty, poskytují další finanční podporu a zajišťují příznivé podmínky pro rozvoj inovativních podniků.

Kromě národních iniciativ je důležitá i regionální úroveň podpory. Mnoho měst a regionů v Česku si uvědomuje význam podpory startupů a vytváří lokální ekosystémy, které zahrnují coworkingová centra, místní akceleratory a inkubátory a další formy podpory. Tato regionální síť přispívá k diverzifikaci ekonomiky a podporuje vznik inovativních řešení, která mohou být specificky přizpůsobena místním potřebám a podmínkám.

Významné zkušenosti a inspirace pocházejí také ze zahraničí. Mnoho českých startupů se účastní mezinárodních programů a soutěží, kde získávají cenné kontakty, financování a znalosti. Mezi inspirativní příklady patří známá startupová centra jako Silicon Valley v USA, Tel Aviv v Izraeli nebo Berlín v Německu, kde se startupy mohou učit od úspěšných podnikatelů a investorů a aplikovat osvědčené metody a strategie ve svém domácím prostředí.

Celkově vzato, startupový ekosystém v Česku je dynamický a stále se vyvíjející. Díky kombinaci národní a regionální podpory, přístupu k financím a znalostem a inspiraci ze zahraničí mají české startupy potenciál stát se významnými hráči na globálním trhu. Je důležité pokračovat v podpoře tohoto ekosystému a umožnit mladým inovativním firmám růst a prosperovat.

¹ RIS3. (2022). *Horizontální priorita: Výzkum a inovace pro podnikání*. <https://www.ris3.cz/o-ris3/narodni-dimenze/priority/prurezove-horizontalni-priorita/horizontalni-priorita-vyzkum-a-inovace-pro-podnikani>

² RIS3. (2022). *Horizontální priorita: Digitální agenda*. <https://www.ris3.cz/o-ris3/narodni-dimenze/priority/prurezove-horizontalni-priorita/horizontalni-priorita-digitalni-agenda>

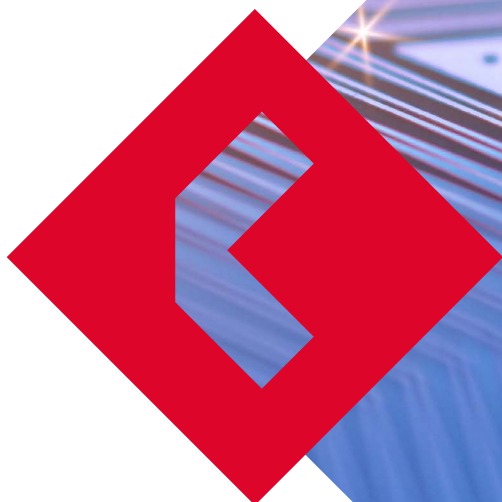
Metodika

Pro analýzu startupového ekosystému v Česku byla shromážděna data z vícero důležitých zdrojů, které poskytují komplexní přehled o stavu a vývoji startupů v regionu. Konkrétně byla získána data o startupech, investicích, venture kapitálových (VC) fondech a exitech startupů z následujících zdrojů: CzechInvest, CzechFounders, Dealroom, Crunchbase, StartupMap, CzechCrunch, OECD a Eurostat.

Tato data byla následně integrována a důkladně zpracována, došlo k získání mnoha unikátních informací, které poskytly hlubší vhled do dynamiky českého startupového ekosystému. Na základě těchto dat byly vybrány a vytvořeny specifické indikátory, které umožnily provést benchmarking a porovnání českého startupového ekosystému s ostatními zeměmi, zejména v rámci střední a východní Evropy.

Výběr a tvorba indikátorů probíhaly na základě několika rozhodujících kritérií, mezi něž patří míra růstu startupů, objem investovaných prostředků, počet úspěšných exitů nebo životnost startupů. Tyto indikátory byly následně použity k vytvoření komplexního obrazu o konkurenceschopnosti a inovativnosti českého startupového prostředí.

Pro porovnání startupů v rámci střední a východní Evropy byla vybrána data od Deloitte Technology Fast 50, což je uznávaný globální program podporující nejrychleji rostoucí technologické společnosti ve středoevropském regionu. V rámci tohoto programu Deloitte sestavuje již 24 let jeden z nejobektivnějších žebříčků, jehož cílem je najít a ocenit rychle rostoucí, inovativní technologické společnosti.

Podpora startupového ekosystému

Inovativní infrastruktury hrají klíčovou roli v podpoře a růstu startupového ekosystému. Tato infrastruktura zahrnuje inkubátory, akcelerátory, coworkingová centra, technologické parky a výzkumná centra, která poskytují začínajícím firmám potřebné zdroje, znalosti a prostředí pro jejich rozvoj.

Inkubátory a akcelerátory nabízejí specifické programy zaměřené na různé fáze vývoje startupů — od nápadu přes prototyp až po komercializaci. Tyto programy poskytují nejen finanční podporu, ale také mentoring od zkušených podnikatelů a odborníků, přístup k síti investorů a možnost navazování cenných obchodních kontaktů.

Coworkingová centra poskytují flexibilní pracovní prostory, které umožňují startupům sdílet náklady na kancelářské prostory a zároveň vytvářejí dynamické prostředí, kde mohou začínající firmy spolupracovat, sdílet zkušenosti a vzájemně se inspirovat. Technologické parky a výzkumná centra pak zajišťují přístup k nejmodernějším technologickým zařízením a odborným znalostem, což je zásadní pro vývoj inovativních produktů a služeb. Blíže k tomuto tématu viz Samek (Metodika rozvoje inovačních infrastruktur, 2022).

Další důležitý prvek podpory tvoří spolupráce s univerzitami a dalšími vzdělávacími institucemi, které poskytují nejen kvalifikovanou pracovní sílu, ale také podporu ve formě výzkumu a vývoje. Takováto spolupráce přispívá k přenosu znalostí a technologií z akademického prostředí do komerčních projektů, čímž dochází k urychlení inovačního procesu.

Na národní i regionální úrovni je důležité, aby byly vytvářeny a podporovány politiky a programy, které usnadní přístup startupů k těmto inovačním infrastrukturám. Investice do infrastruktury a podpory startupů mají dlouhodobý přínos pro ekonomický růst a konkurenceschopnost daného regionu.

Na lokální úrovni je podpora startupů zajišťována prostřednictvím místních iniciativ a programů, které reflektují specifické potřeby a podmínky daného regionu. Inovační centra, regionální rozvojové agentury a místní samosprávy často organizují programy na podporu inovací a podnikání, které zahrnují granty, školení, mentoring a poradenství. Tyto iniciativy pomáhají startupům nejen přežít počáteční fáze, ale také se úspěšně rozvíjet a expandovat. Spolupráce s místními univerzitami a výzkumnými institucemi je klíčová pro zajištění přístupu k talentům a odborným znalostem, což přispívá k vytváření dynamických regionálních ekosystémů.

Zahraniční zkušenosti ukazují, že podpora startupů může být rozhodující nejen v počátečních fázích, ale i v dalších stádiích vývoje. Ve vyspělých startupových ekosystémech, jako jsou Spojené státy, Izrael nebo Německo, existují rozsáhlé programy a iniciativy, které poskytují podporu nejen pro zakládání nových podniků, ale také pro jejich růst a expanzi.

Například v USA jsou startupy podporovány prostřednictvím silné sítě inkubátorů a akcelérátorů, jako je Y Combinator nebo Techstars, které pomáhají firmám nejen finančně, ale také jim poskytují mentoring, přístup k investorům a potřebné kontakty. Izrael se pyšní svým „Startup Nation“ přístupem, který zahrnuje státní podporu, vzdělávací programy a úzkou spolupráci s armádou, což vedlo k vytvoření jednoho z nejsilnějších inovačních ekosystémů na světě. Německo se zaměřuje na propojení startupů s průmyslovými giganty a univerzitami, čímž zajišťuje přenos technologií a znalostí do komerční sféry.

Česko by se mělo inspirovat těmito úspěšnými modely a zaměřit se na vytváření a posilování podpůrných struktur pro všechny fáze vývoje startupů. Investice do inkubátorů a akcelérátorů, podpora spolupráce s univerzitami a průmyslem a vytvoření příznivého prostředí pro investory jsou podstatné kroky k tomu, aby se český startupový ekosystém mohl úspěšně rozvíjet a konkurovat na mezinárodní úrovni.

Technologické huby projektu Technologické inkubace od CzechInvestu hrají klíčovou roli v podpoře inovací a rozvoji startupového ekosystému v Česku. Tato podpora zahrnuje nejen finanční prostředky, ale také mentoring, školení a přístup k odborným konzultacím.

Projekt technologické inkubace je zaměřen na podporu startupů v různých fázích jejich vývoje, od pre-inkubace až po akceleraci. CzechInvest prostřednictvím tohoto projektu podporuje startupy v sedmi klíčových oblastech, pro každou klíčovou oblast byly vytvořeny huby (viz Obrázek 1), do kterých spadají například umělá inteligence, digitální technologie, vývoj softwaru a hardwaru, pokročilé strojírenství, nanotechnologie, čistá mobilita, vývoj a výroba letadel, kosmické technologie nebo internet věcí. Tyto huby poskytují startupům přístup k odborným znalostem a síti kontaktů, což je zásadní pro vývoj inovativních produktů a služeb.

Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (RIS3) se zaměřuje na identifikaci a podporu klíčových domén specializace, které mají vysoký potenciál pro ekonomický růst a konkurenceschopnost. Mezi tyto domény patří pokročilé materiály, technologie a systémy, digitalizace a automatizace výrobních technologií, elektronika a digitální technologie, ekologická doprava, technologicky vyspělá a bezpečná doprava, pokročilá medicína a léčiva, kulturní a kreativní odvětví, zelené technologie a bioekonomika a inteligentní sídla.

Obrázek 1: Přehled hubů CzechInvestu v rámci projektu Technologická inkubace a jejich propojení s doménami RIS3

► **ADVANCED TECH
& MATERIALS HUB**

Pokročilé materiály,
technologie a systémy

► **CREATIVE HUB**

Digitalizace a automatizace
výrobních technologií

► **AI HUB**

Elektronika
a digitální technologie

► **ECOTECH HUB**

Ekologická doprava

► **MOBILITY
INNOVATION HUB**

Technologicky vyspělá
a bezpečná doprava

► **SPACE HUB**

Pokročilá medicína a léčiva

► **TECH4LIFE HUB**

Kulturní a kreativní odvětví nástrojem
akcelerace socioekonomického rozvoje ČR

Zelené technologie, bioekonomika
a udržitelné potravinové zdroje

Inteligentní sídla

Zdroj: CzechInvest 2025, Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky 2021–2027, vlastní zpracování

Technologické huby projektu Technologické inkubace od CzechInvestu jsou v souladu s prioritami a doménami národní výzkumné a inovační specializace. Podpora startupů v těchto hubech přispívá k rozvoji klíčových oblastí, které jsou identifikovány v RIS3 strategii. Například podpora startupů zaměřených na umělou inteligenci v rámci AI Hubu přispívá k rozvoji domény digitalizace a automatizace výrobních technologií či digitální technologie. EcoTech Hub se prolíná s vertikálními prioritami zelené technologie a bioekonomiky, ekologickou dopravou a inteligentními sídly. Creative Hub s doménou kulturního a kreativního odvětví. Stejně tak dochází k propojení dalších hubů a domén specializace.

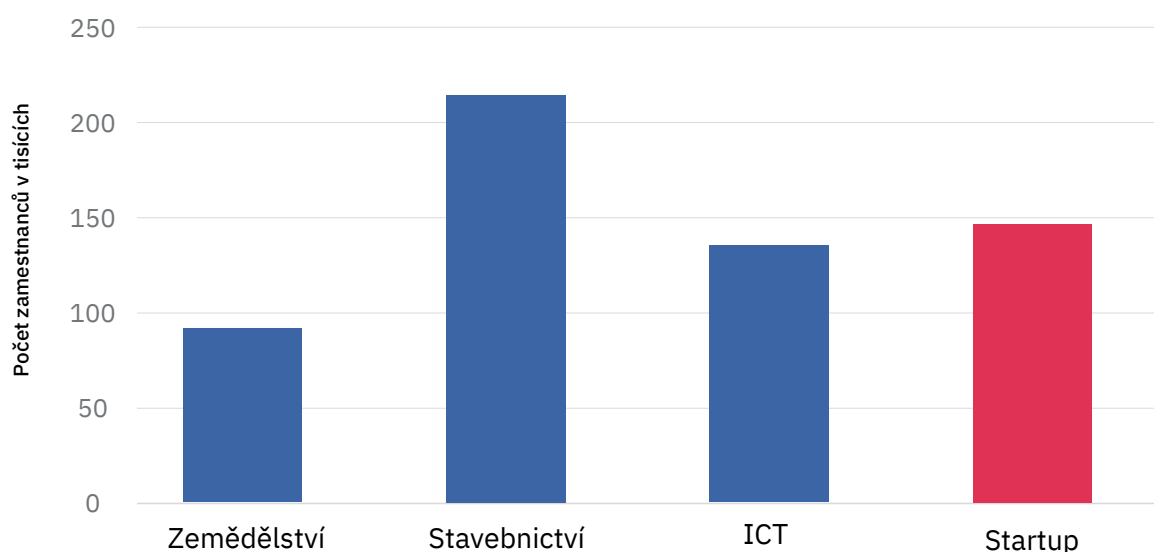
Spolupráce mezi technologickými huby a národní výzkumnou a inovační strategií je klíčová pro dosažení dlouhodobých cílů v oblasti inovací a ekonomického růstu. Investice do technologických hubů a podpora startupů v klíčových doménách specializace přispívají k vytváření dynamického inovačního ekosystému, který je schopen reagovat na nové výzvy a trendy průmyslové transformace.

Současný stav českého startupového ekosystému

Počet startupů v Česku se liší dle metodiky, každá databáze, instituce či organizace používá jinou definici startupu a jiná kritéria pro jejich výběr a mapování. S touto problematikou se nepotýká pouze Česko, ale téměř všechny ostatní země. Dle databáze Dealroom existuje v Česku 1631 zafinancovaných startupů, databáze Crunchbase ukazuje počet cca 1100 startupů v Česku a nedávno vzniklá Česká startupová asociace uvádí na svých stránkách 900+ startupů a 300+ angel a VC investorů.

Význam startupů v rámci české ekonomiky dokazuje například počet zaměstnanců. Z grafu viz Obrázek 2 vyplývá, že ve startupech je zaměstnáno cca 150 000 lidí. Je to téměř dvakrát tolik než v zemědělství, dokonce více než v ICT firmách (dle ČSÚ cca 135 000 zaměstnanců). Na základě dat o trhu práce uvádí Smart Market Report 2024, že podíl startupového prostředí na české ekonomice je kolem 5 %.

Obrázek 2: Počet zaměstnanců v Česku ve vybraných sektorech v roce 2022

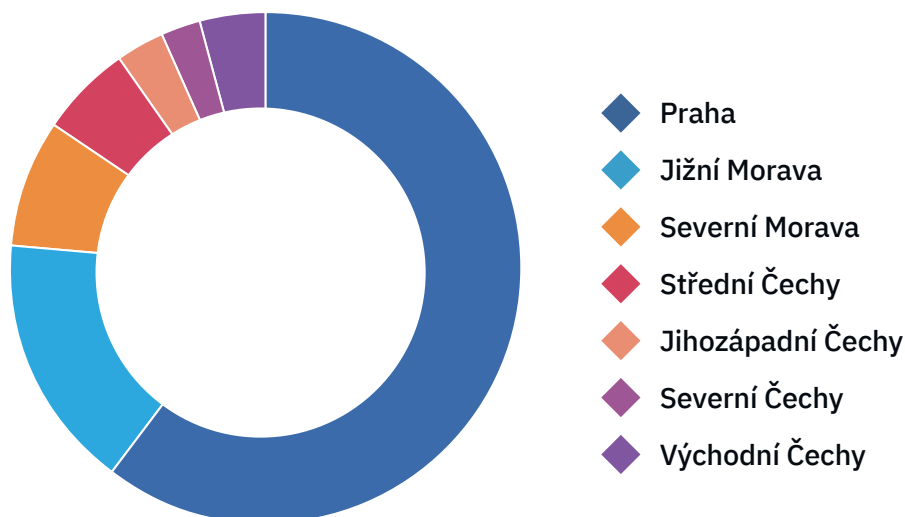
Zdroj: Smart Market Report 2024, zpracoval CzechInvest

Česko si ve Startup Ecosystem Reportu 2024 udržuje v posledních letech stabilní pozici. Od roku 2021 se udržuje na 32. místě. V evropském kontextu se Česko zlepšilo o 3 místa na 19. pozici. Z hlediska hodnocení východoevropských zemí je nyní Česko třetí, přičemž předstihlo Polsko a Rusko. Podle počtu strategických poboček nadnárodních technologických korporací je český startupový ekosystém hodnocen globálně na 7. místě.

Hlavní faktory ovlivňující umístění českého startupového ekosystému v žebříčku zahrnují prosperující ekonomiku a vysoce vzdělanou pracovní sílu, což vytváří příznivé prostředí pro inovativní nápady, nízké životní náklady, nízké daňové sazby a centrální polohu v Evropě, která činí Česko atraktivní pro zahraniční podnikatele. Důležitá je také vyspělost high-tech průmyslu a herního sektoru. Česká vládní organizace CzechInvest se zaměřuje na rozvoj národního startupového ekosystému prostřednictvím iniciativ, jako jsou podpora startupů nebo program Startup Visa pro zahraniční podnikatele. Regionální organizace, jako je JIC, poskytují podporu podnikatelům během celého životního cyklu jejich podnikání nabídkou různých služeb a zdrojů.

Pokud se podíváme na regionální rozložení startupů, tak zjistíme, že téměř dvě třetiny startupů sídlí v Praze, která se také jako jediná z českých měst umístila v žebříčku TOP 100 Cities v rámci Global Startup Ecosystem Indexu 2024, a to na 89. místě. Praha úspěchu dosáhla v oblasti VR/AR, kde obsadila 17. pozici, mezi evropskými zeměmi dokonce 5. pozici. Výrazný podíl v počtu startupů v Česku zabírá také Jihomoravský kraj, kde sídlí zhruba 17 % startupů. Brno se v žebříčku Global Start Ecosystem Indexu v roce 2024 posunulo o 47 míst a obsadilo 190. pozici ze všech světových měst. V oblasti softwarového průmyslu je na 75. místě na světě a na 24. místě v Evropě. Třetí následuje Moravskoslezský kraj, v dalších regionech Česka se jedná pouze o jednotky procent startupů. Podíly působnosti startupů kopírují rozložení rozmístění technických vysokých škol, samozřejmě se souvisejícím počtem jejich absolventů, ale odráží i rozložení ekonomické aktivity firem v Česku. Tyto informace potvrzují výraznou centralizaci startupového ekosystému v hlavním městě.

Obrázek 3: Počet pracovních míst ve startupech dle regionů

Zdroj: Smart Market Report 2024, zpracoval CzechInvest

Smart Market Report 2024 uvádí, že startupy jsou obvykle mikrofirmy, spíše než malé a střední podniky. Téměř polovina všech startupů v Česku má méně než 6 zaměstnanců. Firmy s méně než 20 zaměstnanci tvoří tři čtvrtiny všech startupů. Startupové prostředí zahrnuje jak mikrofirmy na začátku své cesty, tak rostoucí úspěšné firmy. Malé a střední firmy jsou z hlediska celkové zaměstnanosti důležité, což se odráží v průměrném počtu zaměstnanců ve startupu, který činí téměř 40 lidí na jednu firmu. Startupy se 100–500 zaměstnanci tvoří více než třetinu všech pracovních míst, přestože představují jen 6 % firem. Firmy se 100–500 zaměstnanci jsou definovány jako střední podniky.

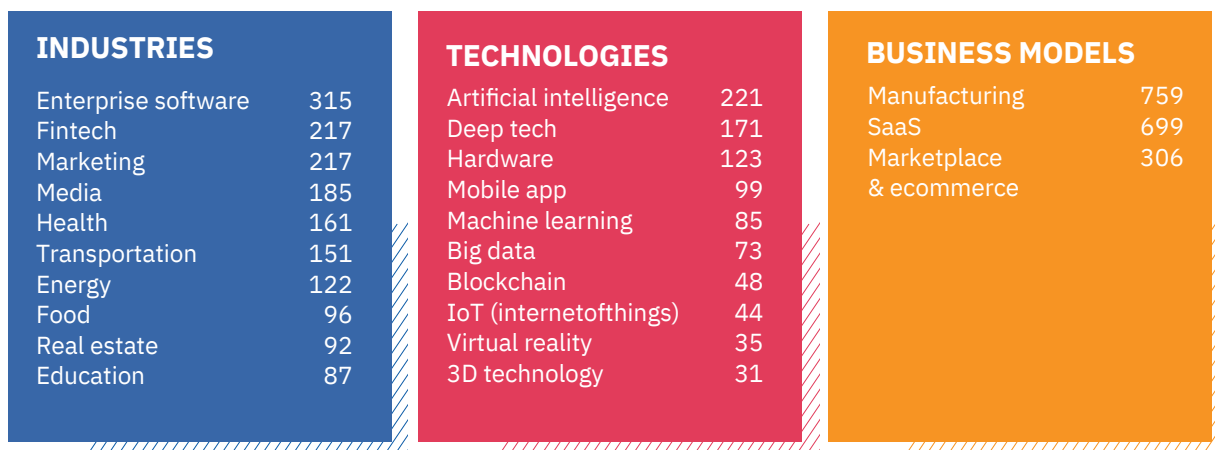
Ačkoli česká ekonomika v posledních letech spíše stagnuje a je dokonce jedinou ekonomikou EU, která se nedostala na předcovidovou úroveň, startupové prostředí české ekonomiky prochází v posledních letech velmi dynamickým vývojem. Během období 2018–2022 došlo k nárůstu počtu startupů o jednu třetinu. Podobný trend zaznamenala i celková zaměstnanost ve startupech, která rovněž vzrostla o třetinu, což odpovídá průměrnému ročnímu tempu růstu 7 %. Ve stejném období se průměrná mzda ve startupech zvýšila přibližně o 35 %, což představuje průměrné roční tempo růstu 8 %. Pro srovnání, průměrná mzda v české ekonomice vzrostla ve stejném období o 26 % (Smart Market Report 2024).

V roce 2022 dosáhl objem transakcí v evropských startupech přibližně 82 miliard amerických dolarů, podíl Česka činil přibližně 2 %, což je dvojnásobek podílu české ekonomiky na evropské ekonomice.

Zařazení startupů do konkrétních odvětví či sektorů představuje v českém startupovém ekosystému významnou výzvu. Startupy často operují na pomezí několika různých odvětví, což ztěžuje jejich jednoznačnou klasifikaci. Například technologické startupy mohou působit v oblasti zdravotnictví, financí nebo vzdělávání, což komplikuje jejich zařazení do tradičních kategorií. Tento problém je dále umocněn rychlým tempem inovací a neustálým vznikem nových trhů a technologií. Správné zařazení startupů je však klíčové pro jejich přístup k financování, regulacím a podpůrným programům, které jsou často specifické pro jednotlivá odvětví.

Nejvíce startupů v Česku dle databáze Dealroom vzniká v oblasti podnikového softwaru, dále fintechu a marketingu (viz Obrázek 4). Dále mají významné zastoupení i obory jako média, zdraví či doprava. Co se týká technologií, tak převažuje umělá inteligence, deep tech, výroba hardwaru a mobilních aplikací (viz Obrázek 4). Pokud bychom české startupy chtěli kategorizovat podle business modelů, nejvíce jich spadá do výroby (759), SaaS se věnuje zhruba 700 startupových firem a obchodu a e-commerce přes 300 startupů.

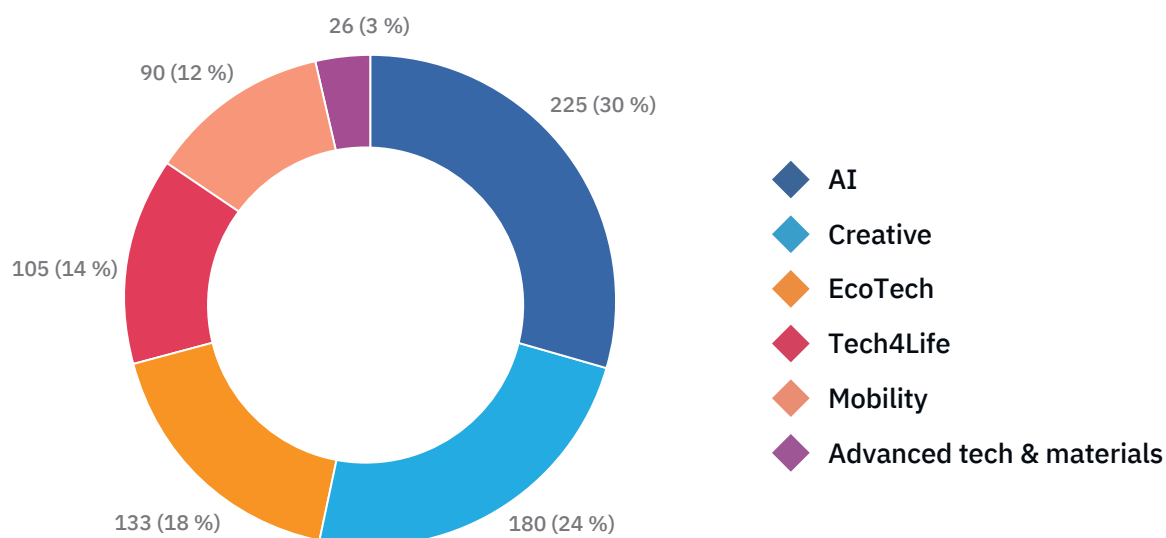
Obrázek 4: Obory startupů dle databáze Dealroom

Zdroj: Czechia Dealroom 2025, zpracoval CzechInvest

Nejvíce startupů do programu Technologické inkubace CzechInvestu se hlásí v oblasti umělé inteligence (30 %), následuje oblast kreativních průmyslů (24 %), poté EcoTech (18 %) a Tech4Life (14 %). Tyto statistiky počtu přihlášených startupů také mají určitou výpovědní hodnotu o tom, v jakých odvětvích vznikají startupy v Česku.

Obrázek 5: Žádosti startupů do Technologické inkubace dle sektorů zaměření

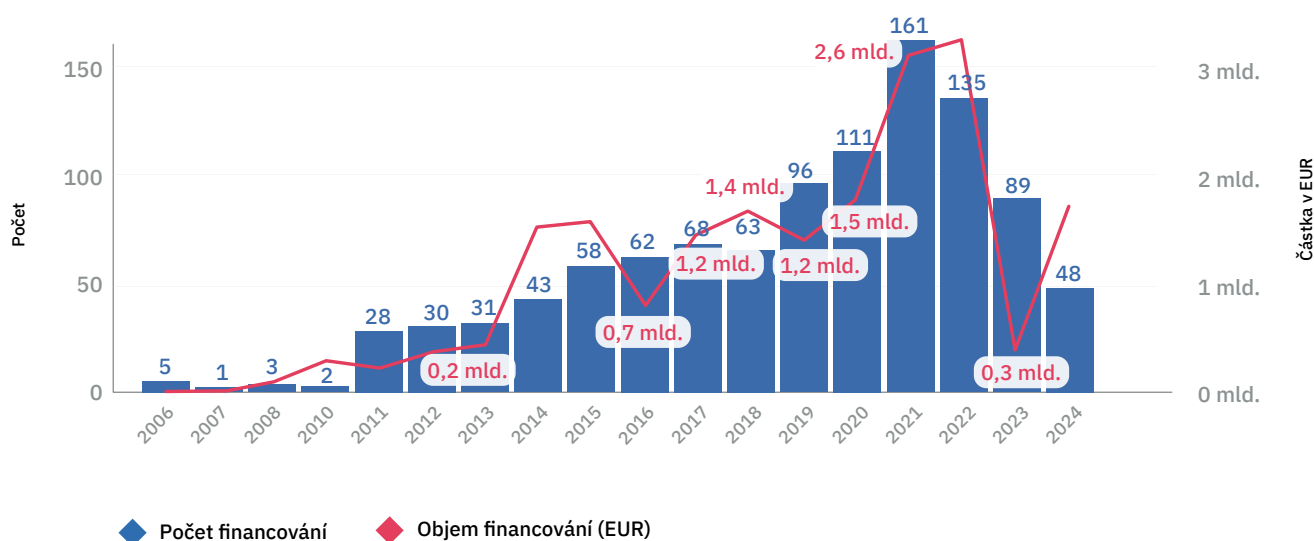
Zdroj: CzechInvest 2025

Investice do startupů

Objem investic do startupů v Česku

V Česku bylo zainvestováno celkem 697 startupů, které dohromady získaly financování ve výši 4,40 miliardy EUR. Průměrná výše financování na jeden startup činí 4,99 milionu EUR. Graf na Obrázek 6 zobrazuje vývoj počtu investic do startupů a celkovou výši financování v jednotlivých letech od roku 2006 do roku 2024. Z grafu je patrný postupný nárůst financování startupů od roku 2010 do roku 2018. Výrazný nárůst nastal od roku 2019 do roku 2022, kdy dosáhl maxima 2,7 mld. EUR. Z grafu lze vyčíst, že v roce 2023 byl objem investic do startupů nižší. O tomto propadu informovala i některá média (Lupa.cz, 2024). Nižší objem investic i počtu financování v roce 2024 může být dán tím, že data pro analýzu byla zpracována v průběhu roku 2024, a není tak uzavřen. Ve většině let trend počtu investic koreluje s výší objemu investic.

Obrázek 6: Vývoj počtu investic a výše financování

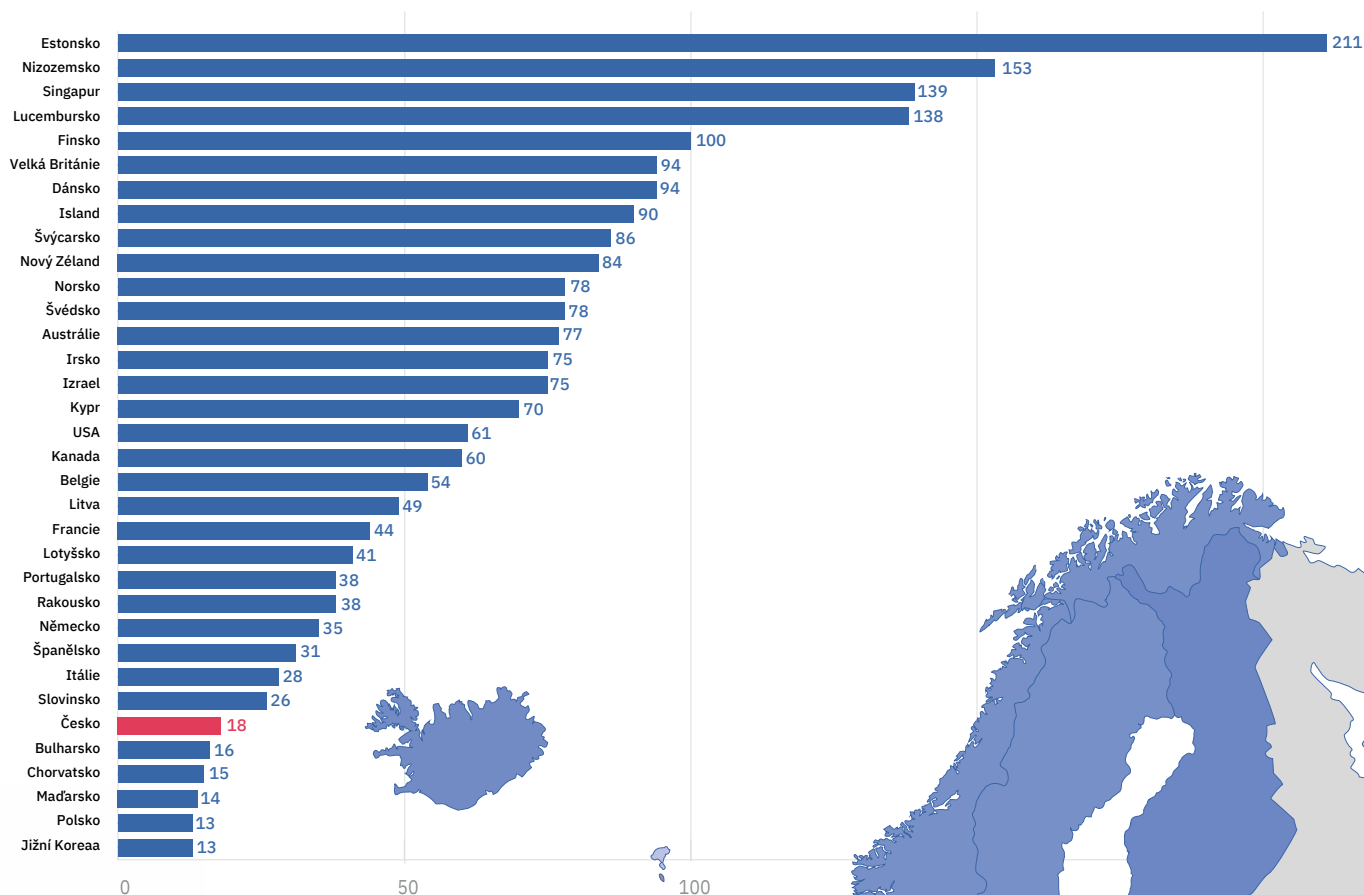

Zdroj: CzechFounders, zpracoval CzechInvest 2025

Porovnání českého startupového ekosystému s ostatními zeměmi

Od roku 2014 bylo nejvíce startupů na počet obyvatel založeno v Estonsku, následuje Nizozemí a poté Singapur s Lucemburskem. S 18 startupy na 100 000 obyvatel od roku 2014 se Česko nachází na ne zcela lichotivé pozici mezi Slovinskem (26) a Bulharskem (16). Pokud se podíváme na evropské země s podobným počtem obyvatel, ve velké většině se umístily výrazně před Českem. Zajímavé je, že před Českem se v tomto ohledu umístily i všechny pobaltské státy, Island i Kypr.

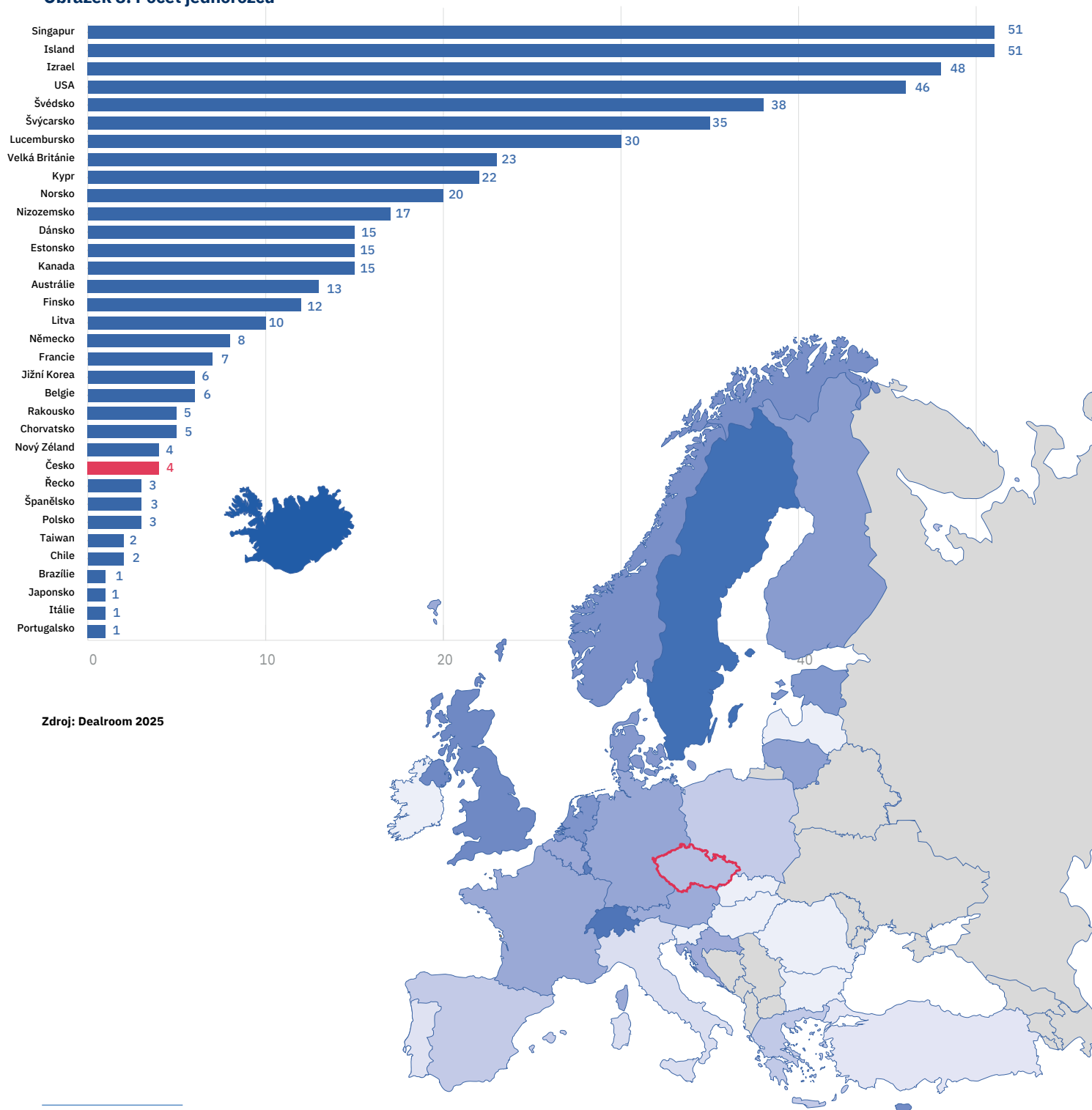
Obrázek 7: Počet startupů založených od roku 2014 na 100 000 obyvatel

Zdroj: Dealroom 2025

Podobné pořadí zemí můžeme vidět i v počtu jednorožců. Jednorožci, tedy startupy, jejichž hodnota překročila jednu miliardu USD, hrají v ekosystému startupů klíčovou roli. Tyto společnosti nejenže přitahují pozornost investorů a talentů z celého světa, ale také inspi-rují další podnikatele k tomu, aby usilovali o podobný úspěch. Jednorožci často slouží jako katalyzátory inovací a ekonomického růstu v daném regionu, přispívají k vytváření nových pracovních míst a posilují konkurenceschopnost. Na Obrázek 8 je tento ukazatel pro vhodnější porovnání znázorněn po přepočítání na 10 milionů obyvatel. Na předních místech se objevují Singapur, Island, Izrael a Spojené státy. V Česku máme historicky 5 takových startupů, jedná se o AVG³ založené v roce 1990, které dosáhlo jedné miliardy v roce 2012. Dalším startupem je Avast, který této mety dosáhl v roce 2014. Hodnotu jedné miliardy dolarů v roce 2022 získal i Productboard a letos startup Mews. Z českých startupů valuace jedné miliardy USD dosáhl nejrychleji Rohlik.cz, trvalo mu to pouze 7 let. Tyto firmy jsou ukázkou pozitivních příkladů toho, jak mohou místní podniky dosáhnout globálního úspěchu a stát se významnými hráči na mezinárodním trhu. Z pohledu valuace řadíme mezi jednorožce i startup JetBrains. Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/24811, kterým se zavádí politický program Digitální dekáda 2030 byl stanoven cíl EU v oblasti jednorožců, a to „přinejmenším zdvojnásobení počtu jednorožců“ v EU do konce roku 2030. Dle této metodiky jsou v Česku uváděni (dle dat dealroom) 4 jednorožci – AVG (2012), Avast (2014), JetBrains (2020) a Rohlík (2021).

Obrázek 8: Počet jednorožců

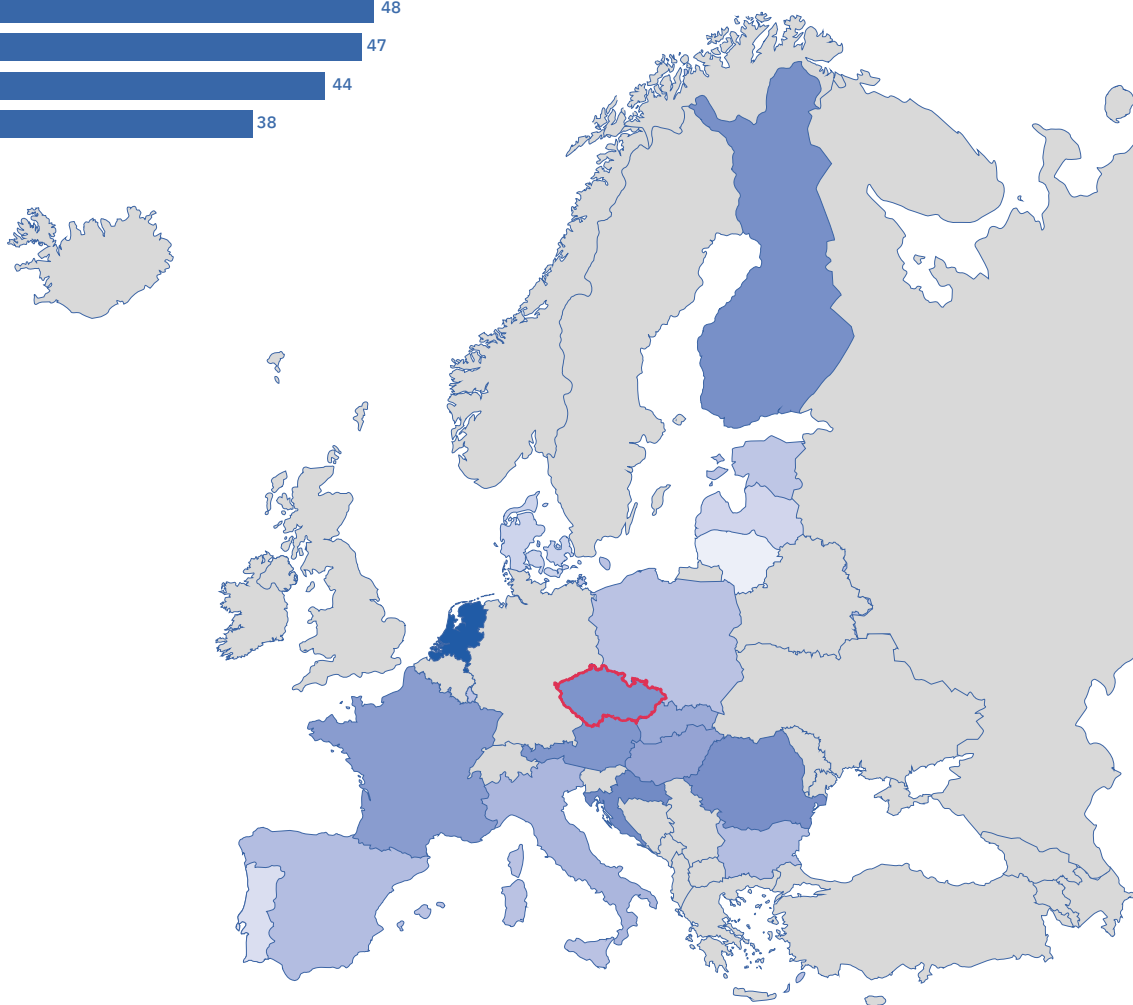
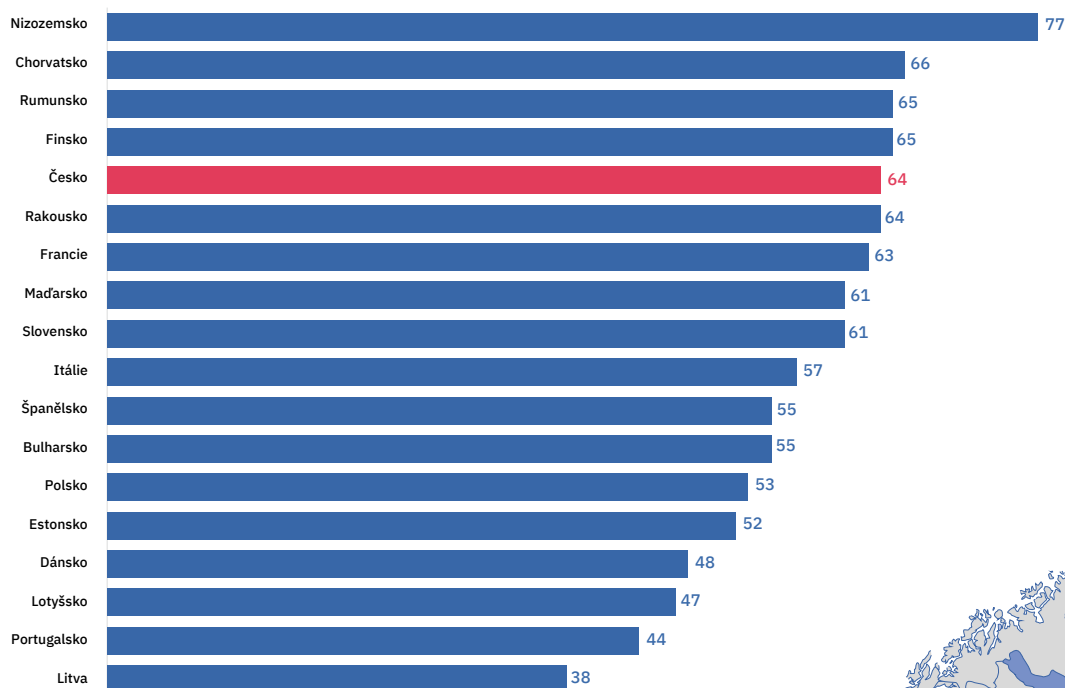

Zdroj: Dealroom 2025

³ AVG, resp. AVAST byl akvizován Nortonom, resp. firmou GEN

Míra přežití startupů po třech letech od založení je důležitým ukazatelem stability a úspěšnosti nových podniků. V rámci Evropské unie české startupy v této oblasti vynikají. Jak je znázorněno na Obrázek 9, procento českých startupů, které přežily tři roky od založení, je mimořádně vysoké ve srovnání s ostatními zeměmi EU. Lídry mezi zeměmi EU jsou v tomto ukazateli nizozemské startupy. Tento výsledek byl zjištěn při posledním monitorování EU v roce 2020. Vysoká míra přežití ukazuje na silnou podnikatelskou kulturu, kvalitní podporu a schopnost českých startupů přizpůsobit se tržním podmínkám.

Obrázek 9: Míra přežití startupů

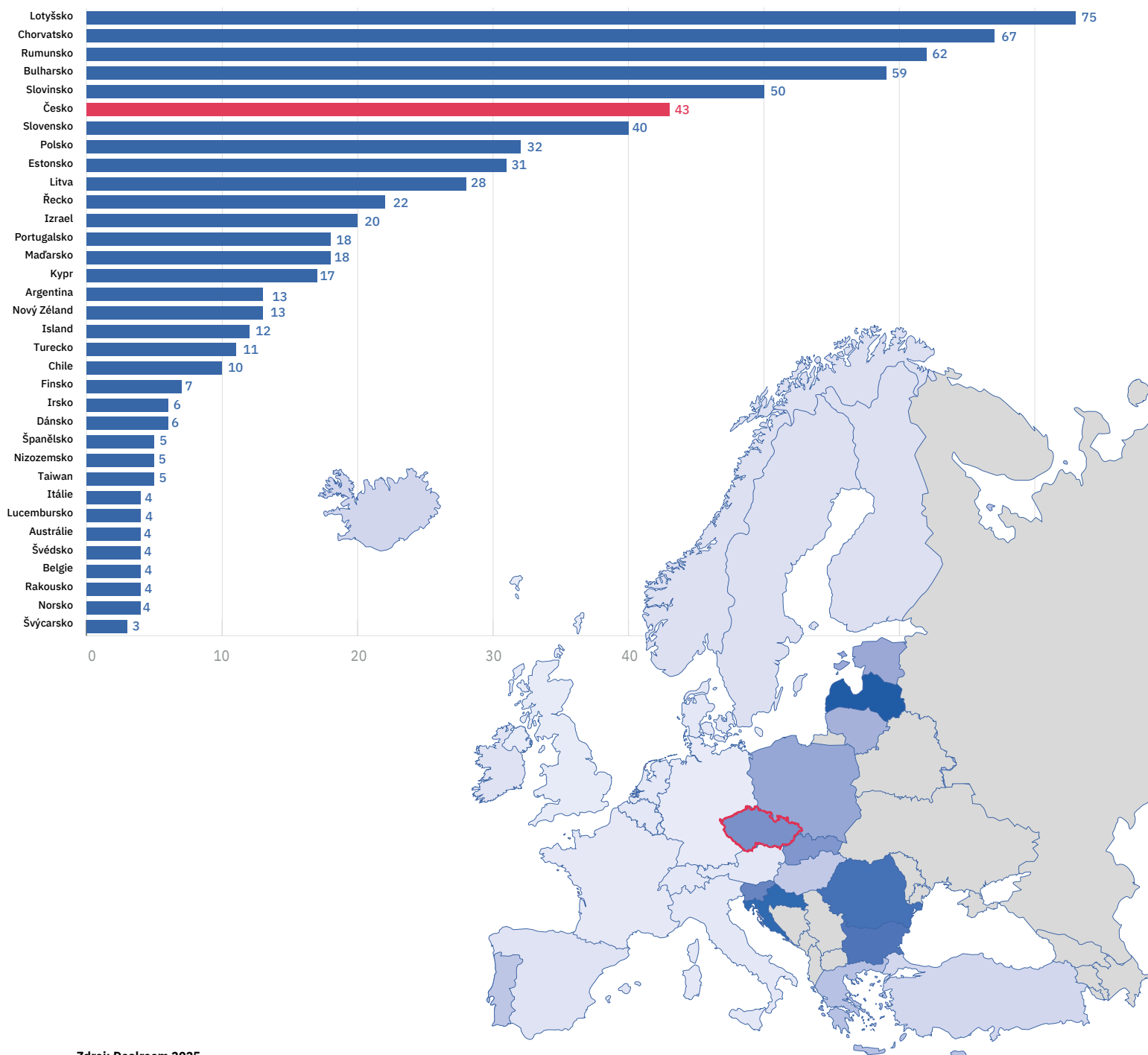

Zdroj: Dealroom 2025

Jedním z důležitých aspektů startupového světa je i jejich schopnost a ochota přemístit své podnikání do zahraničí. Toto rozhodnutí může být klíčovým faktorem v dalším růstu a úspěchu společnosti. Přestěhování do většího a rozvinutějšího trhu, jako je Silicon Valley, Londýn nebo Berlín, může startupům poskytnout přístup k většímu množství finančních zdrojů, lepší infrastrukturu, talentovaným odborníkům a novým obchodním příležitostem. Tento krok však není bez rizik a výzev – startupy musí být připraveny na nákladné přesuny, kulturní rozdíly a konkurenci na globálním trhu. Přesto může úspěšná mezinárodní expanze zvýšit jejich hodnotu, přilákat investory a posílit jejich pozici v globálním ekosystému.

Na Obrázek 10 je znázorněno pořadí s procentem startupů oceněných nad 50 milionů USD, které se přestěhovaly do zahraničí. V čele tohoto žebříčku se nacházejí převážně evropské země, což může být výsledkem jednotného trhu EU umožňujícího volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu. České startupy se ale nejčastěji přesouvají do Spojených států. Celkem 42 % startupů z Česka se přestěhovalo do zahraničí. U Chorvatska je to 67 % a nejvíce startupů (75 %) se přestěhovalo z Litvy. Je pozoruhodné, že v tomto žebříčku jsou dominantní startupy ze střední a východní Evropy. Tato skutečnost může mít 3 hlavní důvody. Jedním z nich bude velikost trhu, kde daný startup působí. Druhým faktorem, který může hrát roli, jsou podpora a podmínky, které středo a východoevropské země svým startupům poskytují. Třetím faktorem je prestiž. Kde má startup své sídlo, může ovlivnit jeho vnímání investory, zákazníky a partnery. Například startupy se sídlem v prestižních lokalitách jako je Silicon Valley, Londýn nebo New York mohou být vnímány jako inovativnější a atraktivnější pro investory.

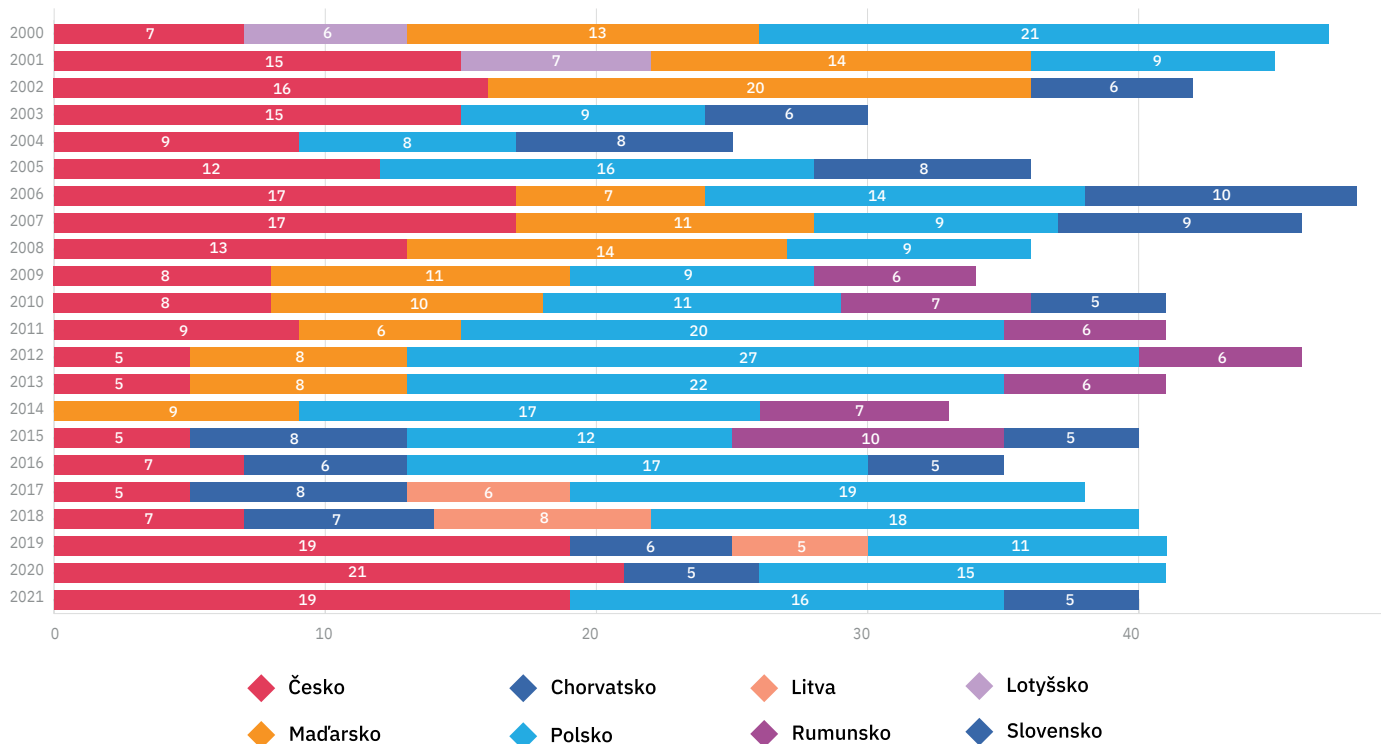
Obrázek 10: Emigrující startupy s hodnotou nad 50 milionů USD

Zdroj: Dealroom 2025

Pro porovnání startupů v rámci střední a východní Evropy byla vybrána data od Deloitte Technology Fast 50, což je uznávaný globální program podporující nejrychleji rostoucí technologické společnosti ve středoevropském regionu. Prusa Research, DoDo, Kiwi.com, STRV, Driveto, Livesport či FTMO – všechny tyto firmy prošly programem a výrazně se zapsaly do historie české i mezinárodní technologické a byznysové scény. V grafu viz Obrázek 11 je znázorněno, kolik startupů z daných zemí se umístilo v žebříčku Deloitte Technology Fast 50 od roku 2000. Česko v posledních letech vede v počtu startupů, v roce 2019 mělo 19 zástupců, v roce 2020 dokonce 21, a v roce 2021 opět 19 umístěných firem. Česko je jedním z nejrychleji rostoucích inovátorů v Evropě, ale stále dosahuje pouze mírného inovátorského statusu v rámci European Innovation Scoreboard, blíže viz monitoring RIS3: V08 – The European innovation scoreboard (EIS).⁴

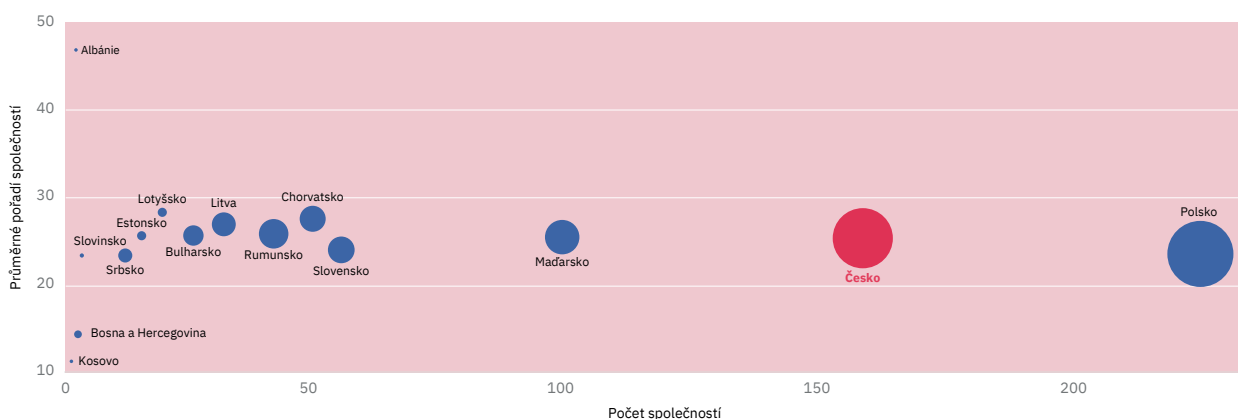
Obrázek 11: Země s 5 a více hodnocenými společnostmi dle Deloitte Technology Fast 50 v letech 2000–2021

Zdroj: CzechFounders, zpracoval CzechInvest 2025

V grafu viz Obrázek 12 jsou porovnávány země ze žebříčku Deloitte Technology Fast 50 dle počtu společností a průměrného pořadí startupů dané země v žebříčku. Od roku 2020 mělo nejvíce umístěných startupů Polsko (230), jejich průměrné umístění je 24. místo. Shodné průměrné umístění mají i české startupy, Česko mělo za toto období v žebříčku 167 startupů. Dále se pravidelně umísťují podniky z Maďarska, Slovenska a Chorvatska. Co se týká nejlepších průměrných pozic, tak dle grafu vede Kosovo, ale za celé období mělo v žebříčku pouze jeden startup, který se umístil na 11. pozici. Ve výše uvedených startupových ukazatelích se Estonsko často umísťuje na předních pozicích, a to nejen v evropském měřítku. V Deloitte Technology Fast 50 má ale tato země od roku 2000 pouze 12 startupů.

Obrázek 12: Země dle počtu a pořadí společností dle Deloitte Technology Fast 50

Zdroj: Deloitte Technology Fast 50, zpracoval CzechInvest 2025

⁴ RIS3. (2022). *The European Innovation Scoreboard (EIS)*. <https://www.ris3.cz/monitoring/indikatory/v08-the-european-innovation-scoreboard-eis>

Zainvestované startupy

Přehled nejvýznamnějších investovaných startupů v Česku s uvedením výše investice

Investice do startupů jsou zásadní pro jejich růst a úspěch. Často se jedná o rizikový kapitál, který poskytuje finanční podporu v raných fázích vývoje, kdy startupy ještě nejsou schopny generovat dostatečné příjmy z vlastních aktivit. Investoři vidí v těchto společnostech potenciál pro inovace a vysoký návrat investic. Poskytnuté finanční prostředky umožňují startupům investovat do výzkumu a vývoje, rozšiřovat své týmy, zlepšovat produkty a služby a pronikat na nové trhy. Významné investice do českých startupů jako například Cera, ShipMonk či Rohlik.cz ukazují na důvěru investorů v jejich schopnost růstu a úspěchu na globálním trhu.

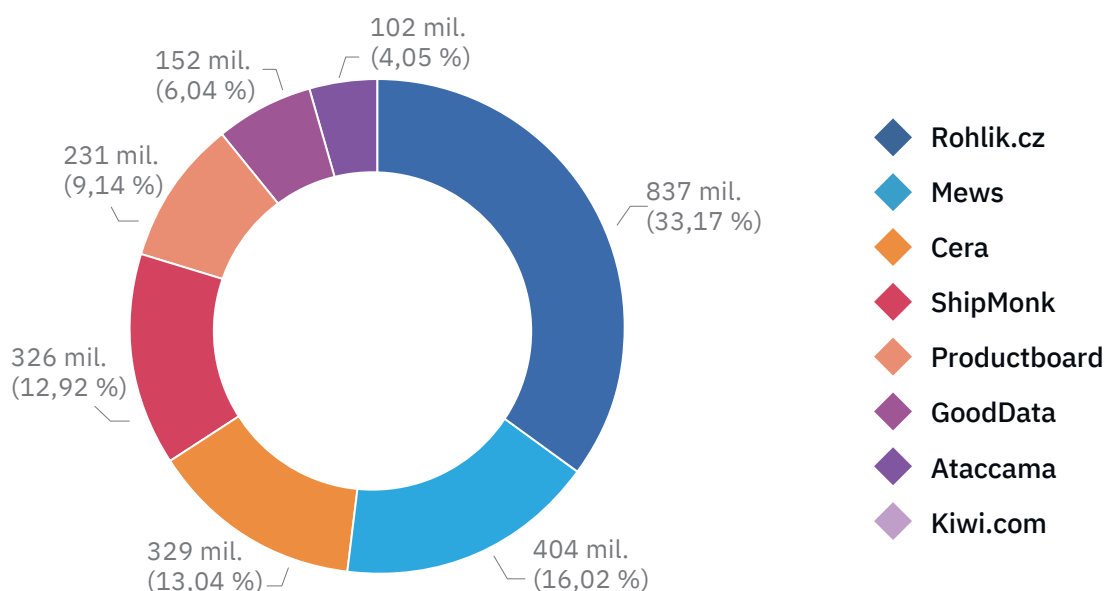
Největší financování českých startupů

- ▶ **Cera:** 312 336 000 EUR (4 kola financování)
- ▶ **ShipMonk:** 259 773 300 EUR (3 kola financování)
- ▶ **Rohlik.cz:** 220 000 000 EUR (9 kol financování)
- ▶ **Mews:** 172 466 300 EUR (6 kol financování)
- ▶ **Ataccama:** 142 000 000 EUR (1 kolo financování)

Dopad těchto investic na samotné startupy je mnohostranný. Kromě finanční podpory získávají startupy také přístup k cenným kontaktům a zkušenostem investorů, kteří často poskytují poradenství a strategickou podporu. Tento vztah může startupům pomoci překonávat různé výzvy a urychlit jejich růst. Navíc, vysoké investice do startupů zvyšují jejich prestiž a atraktivitu pro další potenciální investory, partnery a zákazníky. Úspěšné financování zároveň může signalizovat zdravé a dynamické podnikatelské prostředí, což může přitahovat další inovativní projekty a talenty do regionu. Celkově lze říci, že investice do startupů jsou zásadním faktorem pro jejich dlouhodobý úspěch a růst, a tím přispívají k rozvoji celého technologického ekosystému.

Celkové financování startupů

Obrázek 13: České společnosti s nejvyšším financováním (EUR)

Zdroj: CzechFounders, zpracoval CzechInvest 2025

Rohlik.cz získal celkem 836 708 642 EUR ve financování, což umožnilo společnosti expandovat a zlepšit své služby. Toto financování přišlo v několika kolech a umožnilo Rohlik.cz stát se významným hráčem na trhu online potravin.

Mews, který obdržel 404 167 309 EUR, využil těchto prostředků k rozšíření svého softwaru pro správu hotelů, což přispělo k jeho mezinárodnímu růstu a silné pozici na trhu. Tato investice zahrnující několik kol financování podpořila jejich technologický vývoj a expanzi.

Cera si přišla na 328 884 000 EUR, což jí umožnilo rozšířit své služby v oblasti domácí péče a zdravotnických technologií. Tyto prostředky byly klíčové pro jejich schopnost poskytovat kvalitní péči a rozšiřovat svůj dosah na nové trhy.

ShipMonk získal financování ve výši 325 894 300 EUR, které využil k expanzi svých logistických a skladových služeb. Tato investice umožnila ShipMonku zlepšit své technologie a rozšířit svou působnost na globální úroveň.

Productboard dosáhl na částku 230 507 600 EUR, která byla využita na vývoj jejich produktového managementu. Tyto prostředky umožnily společnosti zlepšit své nástroje, které pomáhají firmám lépe řídit a vyvíjet své produkty.

Celkově tyto investice nejen že pomohly jednotlivým startupům růst a expandovat, ale také přispěly k rozvoji technologického ekosystému, který podporuje inovace a přitahuje nové talenty a projekty do regionu.

Obrázek 14: 5 nejvíce zafinancovaných společností

Společnost	Financování (EUR)
Rohlik.cz	836 708 642
Mews	404 167 309
Cera	328 884 000
ShipMonk	325 894 300
Productboard	230 507 600

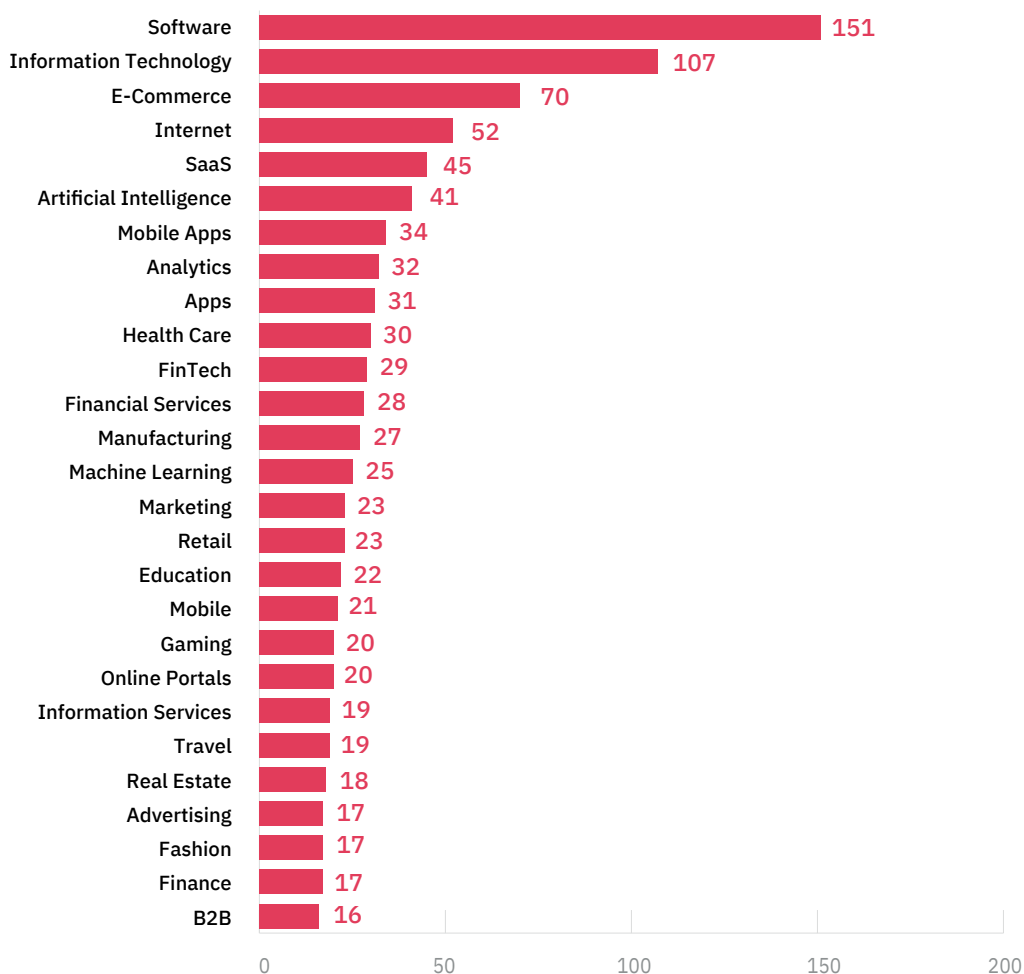
Zdroj: CzechFounders, zpracoval CzechInvest 2025

Obory s největším zájmem investorů

Na Obrázek 15 vidíme, v jakých odvětvích působí zainvestované startupy. Nejčastějšími odvětvími jsou vývoj softwaru a informační technologie. Následují startupy, které se věnují e-commerce, SaaS a umělé inteligenci či mobilním aplikacím.

Obrázek 15: Počet financovaných startupů dle odvětví od roku 2010

Zdroj: Dealroom 2025

Zdroje startupových investic

Venture kapitál

Venture kapitálové fondy jsou jedním z nejvýznamnějších zdrojů financování pro startupy. Tyto fondy shromažďují prostředky od investorů a zaměřují se na investice do rychle rostoucích podniků s vysokým potenciálem návratnosti. V Česku existuje několik aktivních venture kapitálových fondů, které se specializují na různé oblasti, jako jsou technologie, zdravotnictví nebo energetika. Cílem venture kapitálových fondů je nejen poskytnout finanční prostředky, ale také pomoci startupům s rozvojem, strategickým plánováním a expanzí na nové trhy.

Business angels

Business angels, neboli andělští investoři, jsou jednotlivci, kteří investují své vlastní finance do startupů výměnou za podíl ve společnosti. Tito investoři často přinášejí nejen peníze, ale i cenné zkušenosti, kontakty a rady, které mohou být klíčové pro úspěch startupu. V Česku existuje několik sítí business angels, které propojují investory s nadějnými podnikateli. Business angels jsou obvykle ochotni podstoupit vyšší riziko než tradiční investoři, což z nich činí důležitý zdroj financování pro začínající podniky.

Crowdfunding

Crowdfunding je moderní způsob získávání finančních prostředků, který využívá sílu internetu a sociálních médií. Startupy mohou prostřednictvím crowdfundingových platforem oslovit širokou veřejnost a požádat o finanční podporu na své projekty. V Česku je několik populárních crowdfundingových platforem, které umožňují podnikatelům prezentovat své nápady a získat prostředky od jednotlivých dárců. Crowdfunding může být zvláště užitečný pro projekty s inovativním nebo společensky prospěšným zaměřením, protože umožňuje přímo oslovit lidi, kteří mají zájem o podporu takových iniciativ.

Státní programy

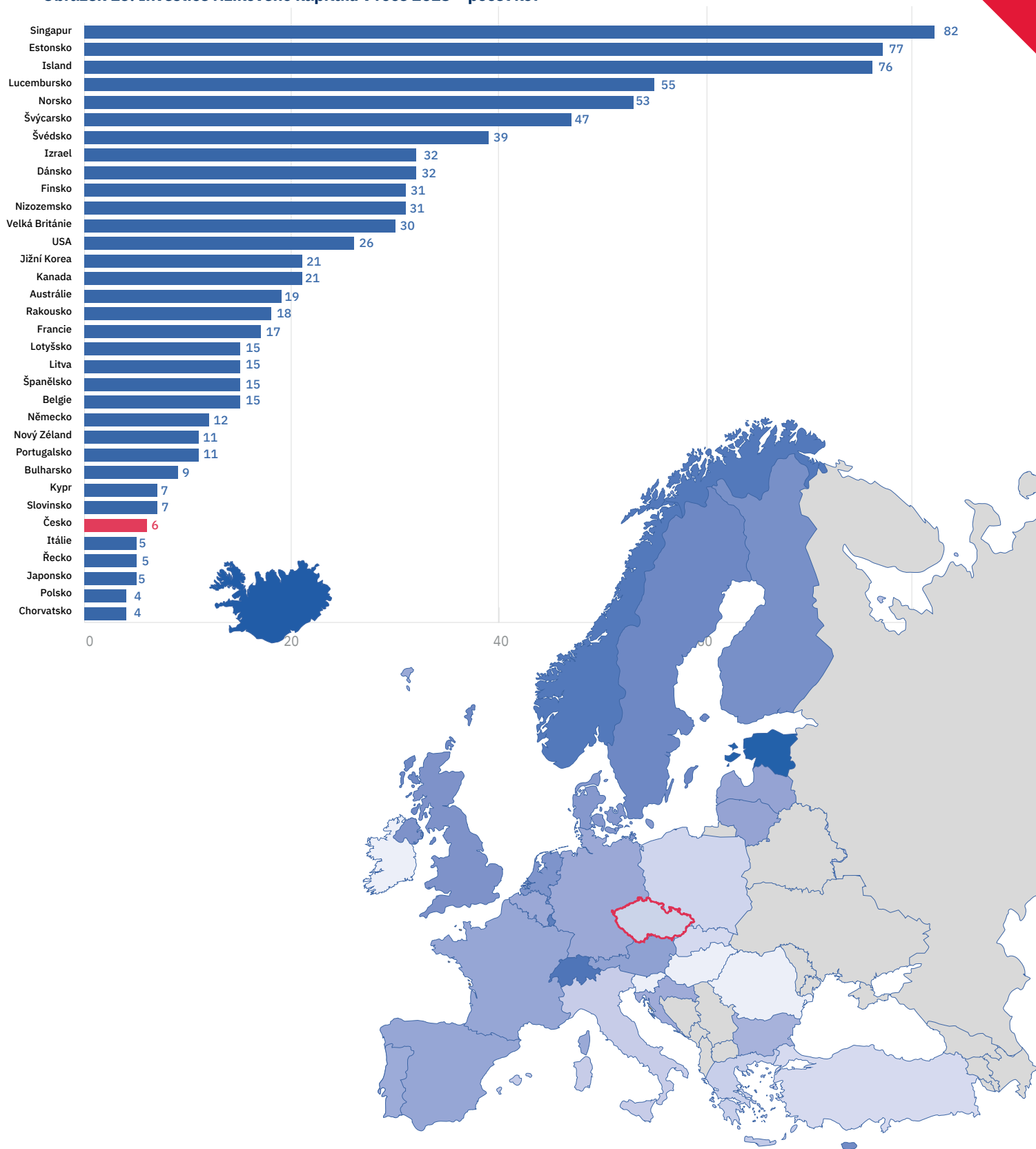
Česká vláda a různé státní instituce nabízejí několik programů a grantů na podporu startupů. Tyto programy jsou navrženy tak, aby usnadnily přístup k financování pro nové podniky a podpořily inovace a ekonomický růst. Mezi nejvýznamnější patří programy CzechInvestu, Technologické agentury ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu. Tyto programy poskytují nejen finanční prostředky, ale také odborné konzultace, mentoring a přístup k výzkumným a vývojovým kapacitám.

V Česku mají startupy k dispozici širokou škálu zdrojů financování, které zahrnují venture kapitál, business angels, crowdfunding a státní programy. Každý z těchto zdrojů nabízí specifické výhody a může být klíčový pro růst a úspěch nových podniků. Výběr vhodného zdroje financování závisí na konkrétních potřebách a cílech startupu, stejně jako na jeho fázi vývoje. Kombinace několika zdrojů investic může často přinést nejlepší výsledky a zajistit dlouhodobou udržitelnost a růst podnikání.

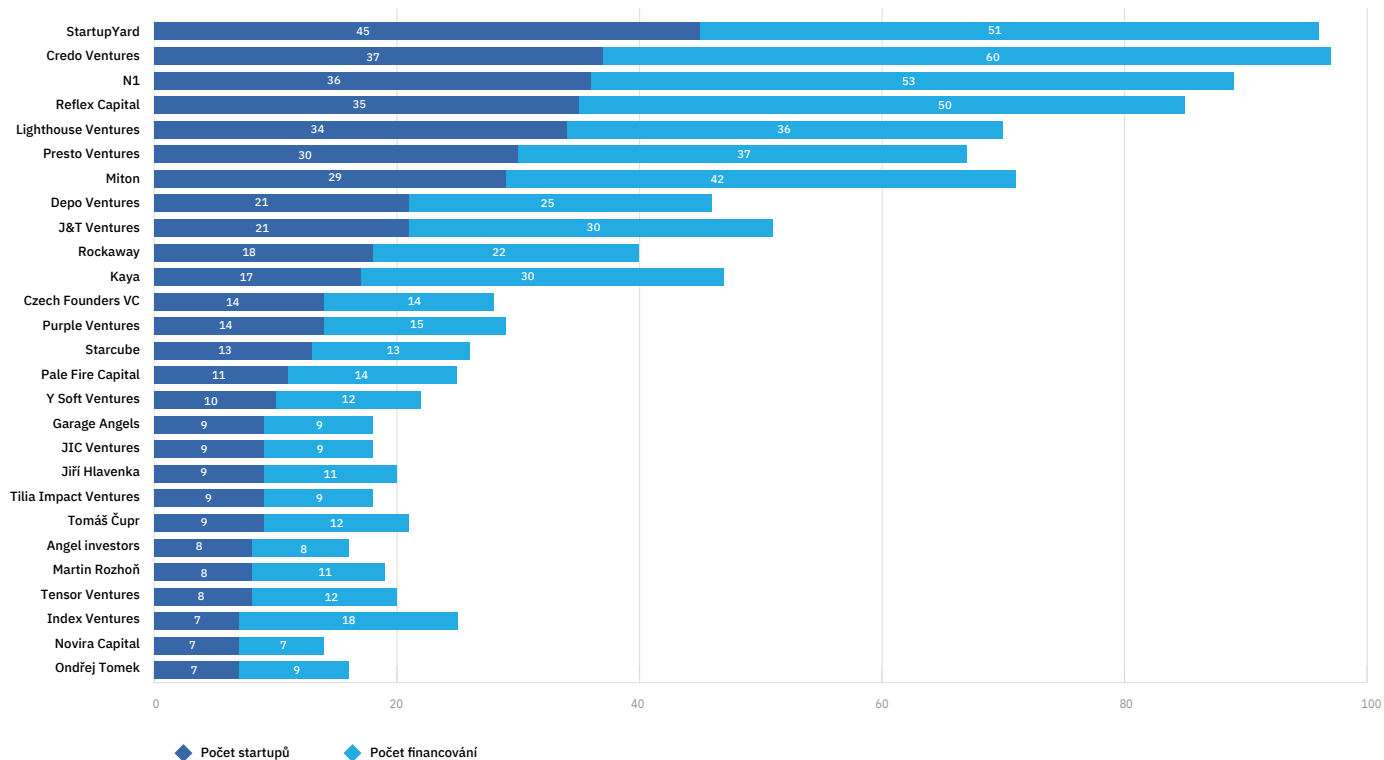
Na Obrázek 16 je znázorněn benchmark zemí v počtu investičních kol rizikového kapitálu v roce 2023 na 1 milion obyvatel. Výsledky jsou velmi podobné dalším startupovým ukazatelům jako počet založených startupů či počet startupových jednorožců. Na předních pozicích se i v této oblasti objevily Singapur, Estonsko a Island. Česko je na 30. místě za Lotyšskem, Litvou, Portugalskem, Kypr, Slovinskem i Bulharskem.

Obrázek 16: Investice rizikového kapitálu v roce 2023 – počet kol

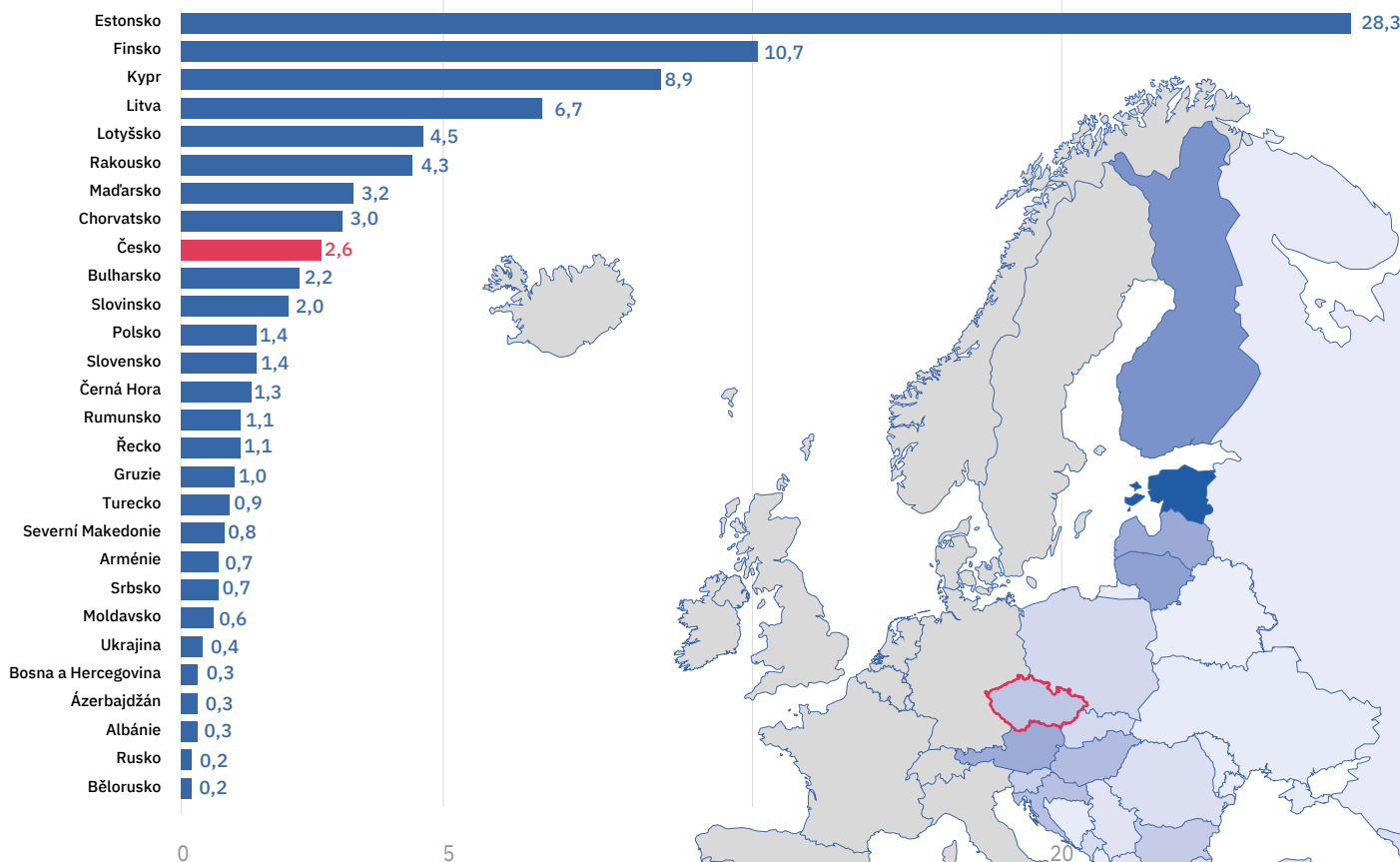
Zdroj: Dealroom 2025

Obrázek 17: Přehled aktivních venture kapitálových fondů a investorů v Česku

Zdroj: Dealroom 2025

Obrázek 18: Financované startupy

Zdroj: Dealroom 2025

Valuace a exity startupů

Exit startupů, tedy jejich odkup nebo fúze s jinou společností, je často považován za vrcholný moment v životním cyklu startupu. Exity umožňují zakladatelům, investorům a zaměstnancům získat finanční odměnu za své úsilí a investice.

Exity startupů mohou mít různé formy, včetně akvizic většími firmami, fúzí s jinými společnostmi nebo vstupu na burzu formou IPO (Initial Public Offering). Akvizice většími společnostmi jsou běžné, když korporace vidí ve startupu přidanou hodnotu, například inovativní technologii nebo přístup na nový trh. Fúze umožňují startupům kombinovat své zdroje a know-how s jinými firmami pro dosažení většího měřítka a konkurenční výhody. IPO je možností pro startupy s vysokým růstovým potenciálem, které chtějí získat kapitál od veřejných investorů a posílit svou pozici na trhu.

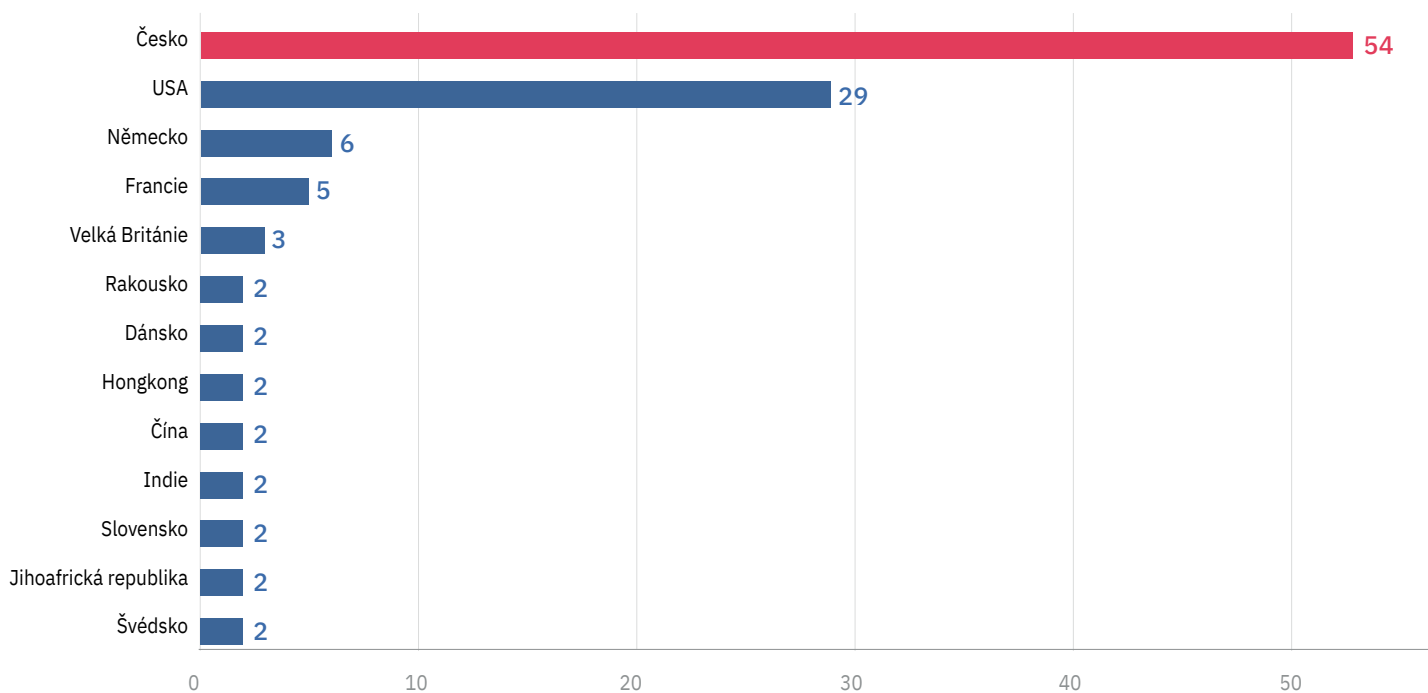
Význam exitů startupů spočívá nejen v jejich finančních přínosech, ale také v jejich dopadu na ekosystém inovací. Úspěšné exity motivují další podnikatele k zakládání nových startupů, protože vidí potenciál pro dosažení značných zisků. Investoři, kteří získají návratnost svých investic, jsou více nakloněni investovat do dalších začínajících podniků, což podporuje celkový růst a dynamiku startupového prostředí. Navíc, exity často vedou k rozvoji nových technologií a služeb, které mohou mít pozitivní dopad na společnost a ekonomiku jako celek. V tabulce viz Obrázek 19 je znázorněn přehled třiceti exitů s nejvyšší valuační v rámci českého startupového ekosystému. Nejčastěji se jedná o exity v českém prostředí (54) a do Spojených států (29). Roli ještě hrají Německo, Francie a Velká Británie, zde se ale jedná pouze o jednotky exitů českých startupů (Obrázek 20).

Obrázek 19: Exity českých startupů

Startup	Valuace exitů (EUR)	Kupující	Stáří startupu při exitu
Avast	7 560 000 000	NortonLifeLock	34
AVG	1 140 000 000	Avast	27
Mall.cz	940 000 000	Allegro	22
Zásilkovna (packeta)	323 690 000	CVC Capital Partners, Emma Capital	14
Around	250 000 000	Miro	4
Mall.cz	230 000 000	Naspers	12
Alter (facemoji)	200 585 500	Google	6
Sapho	190 117 700	Citri	5
Manta	142 000 000	IBM	9
Kiwi.com	135 000 000	General Atlantic	7
Socialbakers	120 000 000	Astute	7
Webnode	120 000 000	Team.blue	13
Netbrokers Holding	100 000 000	Bauer Media	3
Integromat	100 000 000	Celonis	9
Heuréka	100 000 000	Rockway	9
Mall.cz	100 000 000	Rockway	16
Centrum.cz	100 000 000	Warburg Pincus	—
Twisto	99 250 000	Zip Co	8
Invia	84 500 000	CEFC	16
Melown	80 000 000	Leica Geosystems	5
Invia	80 000 000	Rockway	16
Apiary	70 000 000	Oracle	6
Slevomat	64 000 000	Secret Escapes	8
Beat Games	60 000 000	Facebook	2
Memsource	55 000 000	The Carlyle Group	11
Bohemia Interactive	52 000 000	Tencent	22
Ytica	45 000 000	Twilio	2
Warhouse studios	42 800 000	Koch Media	8
Smartlook	42 000 000	CISCO SYSTEMS	7
Webglobe	39 614 863	Group.one	24

Zdroj: CzechFounders, zpracoval CzechInvest 2025

Obrázek 20: Počet exitů dle zemí

Zdroj: CzechFounders, zpracoval CzechInvest 2025

Scale-up a spin off startupy

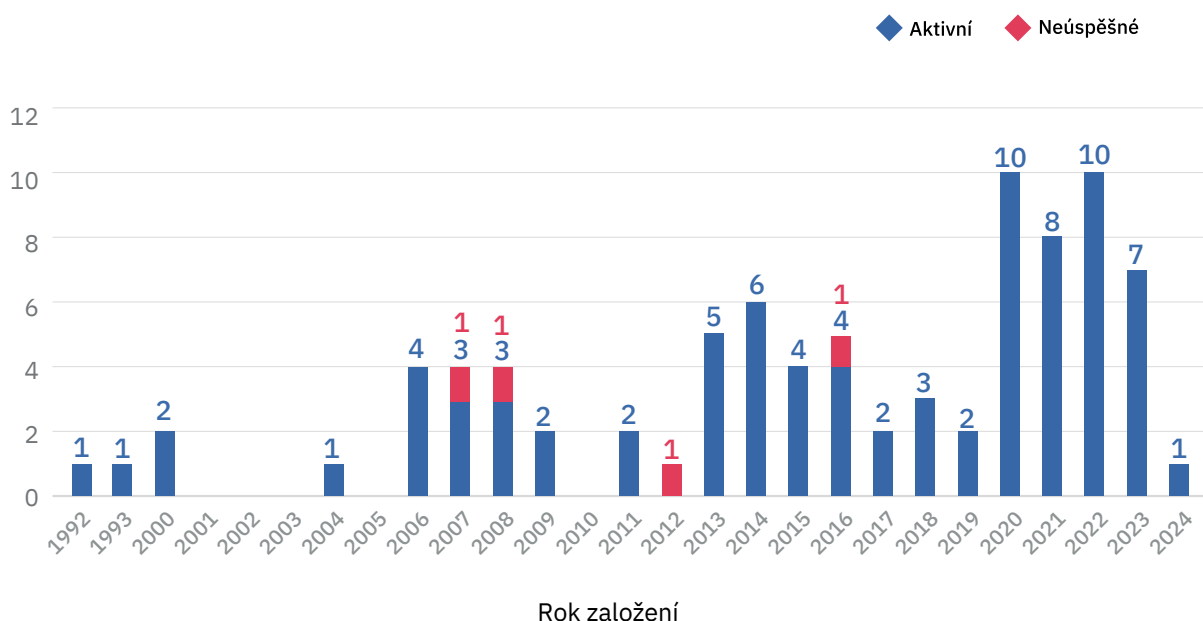
Scale-up startupy jsou podniky, které již překonaly počáteční fázi svého růstu a vykazují stabilní růst v oblasti tržeb, zákaznické báze nebo jiných klíčových ukazatelů výkonnosti. Tento růst je často doprovázen zvýšeným zájmem investorů a expanzí na nové trhy. Scale-up startupy se vyznačují schopností rychle škálovat své podnikání, což zahrnuje nejen zvyšování objemu prodeje a výroby, ale také rozšiřování týmu a optimalizaci procesů, aby dokázaly udržet krok s poptávkou.

Na druhé straně spin-off startupy vznikají oddělením od mateřské společnosti, která poskytuje počáteční technologie, know-how nebo zdroje. Cílem spin-off podniků je využít inovačního potenciálu a uvést na trh nové produkty či služby, často s podporou původní společnosti. Spin-off startupy mohou těžit z již existující infrastruktury a zkušeností mateřské společnosti, což jim umožňuje rychlejší vstup na trh a lepší pozici vůči konkurenci. Naopak však také mohou čelit výzvám spojeným s udržením vlastní identity a nezávislosti, zejména pokud původní společnost nadále hraje významnou roli v jejich strategii a financování.

Oba typy startupů přispívají k dynamice a rozvoji startupového ekosystému tím, že přinášejí nové inovace a příležitosti pro ekonomický růst. Scale-up startupy ukazují cestu, jak dosáhnout dlouhodobé udržitelnosti a úspěchu na globálním trhu, zatímco spin-off startupy ilustrují, jak lze efektivně využít existující zdroje a odborné znalosti k vytváření nových hodnot.

V Česku máme v roce 2024 91 aktivních akademických spin-offů, z nichž je 17 zainvestovaných. S vlastnickým podílem VVŠ/VVI je 85, průměrná výše vlastnického podílu VVŠ/VVI je 37 %. V grafu viz Obrázek 21 je znázorněn jejich historický vývoj, z grafu je patrný významný nárůst od roku 2020. Do roku 2013 se jednalo pouze o jednotky vznikajících startupů ročně. Nejvíce spin-offů vzniklo na MUNI (18), VUT Brno (12), UPOL (11) a UK (8).

Obrázek 21: Vývoj akademických spin-offů v letech 1992–2024

Zdroj: Moš, Rydvalová, 2024. Databáze českých akademických spin-offů

Závěr

Scale-up startupy jsou podniky, které již překonaly počáteční fázi svého růstu a vykazují stabilní růst v oblasti tržeb, zákaznické báze nebo jiných klíčových ukazatelů výkonnosti. Tento růst je často doprovázen zvýšeným zájmem investorů a expanzí na nové trhy. Scale-up startupy se vyznačují schopností rychle škálovat své podnikání, což zahrnuje nejen zvyšování objemu prodeje a výroby, ale také rozšiřování týmu a optimalizaci procesů, aby dokázaly udržet krok s poptávkou.

Na druhé straně spin-off startupy vznikají oddělením od mateřské společnosti, která poskytuje počáteční technologie, know-how nebo zdroje. Cílem spin-off podniků je využít inovačního potenciálu a uvést na trh nové produkty či služby, často s podporou původní společnosti. Spin-off startupy mohou těžit z již existující infrastruktury a zkušeností mateřské společnosti, což jim umožňuje rychlejší vstup na trh a lepší pozici vůči konkurenci. Naopak však také mohou čelit výzvám spojeným s udržením vlastní identity a nezávislosti, zejména pokud původní společnost nadále hraje významnou roli v jejich strategii a financování.

Oba typy startupů přispívají k dynamice a rozvoji startupového ekosystému tím, že přinášejí nové inovace a příležitosti pro ekonomický růst. Scale-up startupy ukazují cestu, jak dosáhnout dlouhodobé udržitelnosti a úspěchu na globálním trhu, zatímco spin-off startupy ilustrují, jak lze efektivně využít existující zdroje a odborné znalosti k vytváření nových hodnot.

V Česku máme v roce 2024 91 aktivních akademických spin-offů, z nichž je 17 zainvestovaných. S vlastnickým podílem VVŠ/VVI je 85, průměrná výše vlastnického podílu VVŠ/VVI je 37 %. V grafu viz Obrázek 21 je znázorněn jejich historický vývoj, z grafu je patrný významný nárůst od roku 2020. Do roku 2013 se jednalo pouze o jednotky vznikajících startupů ročně. Nejvíce spin-offů vzniklo na MUNI (18), VUT Brno (12), UPOL (11) a UK (8).

Analýza ukazuje, že český startupový ekosystém vykazuje značnou dynamiku a potenciál pro růst, což dokládá počet úspěšných exitů a rozvoj scale-up a spin-off startupů. Mezi silné stránky českého startupového prostředí patří především vysoká úroveň inovací, schopnost přizpůsobit se novým trhům a silná komunita podnikatelů a investorů, kteří podporují rozvoj nových podniků. Přítomnost technologických univerzit a výzkumných center rovněž přispívá k vytváření kvalitního odborného zázemí a inovativních projektů.

Ačkoliv česká ekonomika v posledních letech mírně stagnuje, tak startupové prostředí se dynamicky rozvíjí. Mezi lety 2018 a 2022 počet startupů a zaměstnanost v nich vzrostly o třetinu, průměrná mzda ve startupech se zvýšila o 35 %. Pro srovnání, průměrná mzda v české ekonomice vzrostla ve stejném období o 26 %. Několikanásobně se zvýšilo i financování startupů. Český podíl v roce 2022 na evropském financování startupů dosáhl 2 %, což je dvojnásobek podílu české ekonomiky na evropské ekonomice.

Mezi slabé stránky patří omezený přístup k finančnímu kapitálu, zejména v raných fázích rozvoje startupů, a relativně nízká míra internacionalizace. Český trh je omezený svou velikostí, což nutí startupy hledat příležitosti v zahraničí, kde často čelí silné konkurenci a náročným podmínkám. Rovněž je třeba zlepšit legislativní a administrativní podporu, aby se startupy mohly rychleji rozvíjet a získávat potřebné zdroje.

Česko čelí několika výzvám a příležitostem v oblasti startupů. Zaostává v standardech Startup Nations Standards, kde dosahuje pouze 35 % v porovnání s průměrem European Startup Nations Alliance (ESNA) 55 %. SNS zahrnuje osm klíčových oblastí, ve kterých by měly startupy excelovat, Česko zaostává v sedmi z nich. Proces zakládání startupů je v Česku pomalejší ve srovnání s jinými zeměmi, což vyžaduje zjednodušení a zrychlení administrativních procesů pro podporu růstu nových podniků.

Další výzvou je přilákání a udržení talentovaných odborníků, což je také jedna z horizontálních priorit národní RIS3 strategie.⁵ Je důležité vytvořit atraktivní pracovní prostředí a nabídnout konkurenceschopné podmínky pro zahraniční talenty. Inovace v regulaci jsou také nezbytné, aby byl regulační rámec více přátelský k inovacím. Zlepšení legislativy a odstranění byrokratických překážek může podpořit rychlejší růst startupů. Startupy mají omezený přístup k veřejným zakázkám, což omezuje jejich růstové možnosti. Zlepšení transparentnosti a přístupnosti veřejných zakázek pro startupy může otevřít nové příležitosti (Impact Report 2023, Czech Founders).

Pro další rozvoj českého startupového ekosystému se doporučuje:

- ▶ Posílit přístup k financování: vytvořit nové programy a fondy, které podpoří startupy v raných fázích jejich rozvoje a usnadní jim přístup k rizikovému kapitálu.
- ▶ Podpora internacionalizace: vytvořit iniciativy, které pomohou startupům expandovat na zahraniční trhy, například prostřednictvím mezinárodních akceleratorů a inkubátorů.
- ▶ Zlepšení legislativního a administrativního prostředí: zjednodušit procesy spojené se zakládáním a rozvojem startupů, snížit byrokracii a vytvořit příznivější podmínky pro podnikání.
- ▶ Podpora vzdělávání a odborného růstu: investovat do vzdělávacích programů zaměřených na podnikání a inovace, které připraví budoucí generace podnikatelů na výzvy globálního trhu.

Celkově lze říci, že český startupový ekosystém má silný základ a prostor pro růst, avšak vyžaduje cílenou podporu a investice, aby mohl naplno využít svého potenciálu a přispět k ekonomickému rozvoji země a v duchu naplňování národní RIS3 strategie ke zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky. Startupové prostředí se postupně stalo integrální součástí české ekonomiky a má větší význam, než si široká veřejnost možná uvědomuje. Jedná se o velmi dynamické prostředí, které je někdy obtížné začlenit do zavedených kategorií. Právě tato dynamičnost a flexibilita budou potenciálně vyvíjet rostoucí tlak na stát a jeho regulace týkající se například trhu práce či zdanění, včetně zdanění práce.

⁵ RIS3. (2022). *Horizontální priorit: Lidé a chytré dovednosti*. <https://www.ris3.cz/o-ris3/narodni-dimenze/priority/prurezove-horizontalni-priority/horizontalni-priorita-lide-a-chytre-dovednosti>

Zdroje

Crunchbase. (n.d.). *Home*. <https://www.crunchbase.com/>

CzechCrunch. (2025). *Home*. <https://cc.cz/>

Czech Founders. (n.d.). *Home*. <https://czechfounders.org/>

Czech Founders. (2023). *Impact Report 2023*. <https://czechfounders.org/impact-report-2023/>

Czechia Dealroom.co. (2025). *Home*. <https://czechia.dealroom.co/intro-curated-content>

CzechInvest. (2025). *Home*. <https://czechinvest.gov.cz/cz>

Dealroom.co. (2025). *Home*. <https://dealroom.co/>

Deloitte Technology Fast 50. (2025). *Home*. <https://www.deloitte.com/cz-sk/cs/services/deloitte-private/about/technology-fast-50.html>

Eurostat. (n.d.). *Home*. <https://ec.europa.eu/eurostat>

MILLER, Chris. *Čipové války: boj o nejdůležitější technologii na světě*. 2024. ISBN 978-80-257-4596-0.

Moš, O., & Rydvalová, P. (2024). *Databáze českých akademických spin-offů*. <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1AlVMDiw-C7iulWsMpSt7umewtoFMW4RaM6OFJ59UNjLY/edit?gid=806845339#gid=806845339>

Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky 2021–2027. (2025). *Příloha 1. Karty tematických oblastí*. <https://ris3.gov.cz/o-ris3/narodni-dimenze/narodni-ris3-strategie>

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (n.d.). *Home*. <https://www.oecd.org/>

RIS3. (2022). *Horizontální priorita: Digitální agenda*. <https://www.ris3.cz/o-ris3/narodni-dimenze/priority/prurezove-horizontalni-priority/horizontalni-priorita-digitalni-agenda>

RIS3. (2022). *Horizontální priorita: Lidé a chytré dovednosti*. <https://www.ris3.cz/o-ris3/narodni-dimenze/priority/prurezove-horizontalni-priority/horizontalni-priorita-lide-a-chytre-dovednosti>

RIS3. (2022). *Horizontální priorita: Výzkum a inovace pro podnikání*. <https://www.ris3.cz/o-ris3/narodni-dimenze/priority/prurezove-horizontalni-priority/horizontalni-priorita-vyzkum-a-inovace-pro-podnikani>

RIS3. (2022). *The European Innovation Scoreboard (EIS)*. <https://www.ris3.cz/monitoring/indikatory/v08-the-european-innovation-scoreboard-eis>

Samek, R (2022). *Metodika rozvoje inovačních infrastruktur*. https://ris3.gov.cz/sites/default/files/2023-08/Metodika%20rozvoje%20inovac%CC%8Cni%CC%81ch%20infrastruktur_23_c%CC%8Cervenec_2023_el.pdf

Sedlák, J. (2023, 20. prosince). *České startupy v roce 2023: Velký propad, trápení Twista, příchod Tchaj-wanu a nákupy IBM a Cisca*. Lupa.cz. <https://www.lupa.cz/clanky/ceske-startupy-v-roce-2023-velky-propad-trapeni-twista-prichod-tchaj-wanu-a-nakupy-ibm-a-cisca/>

Smart Market Report. (2024). *Home*. <https://smartmarketreport.cz/>

StartupBlink. (2024). *Report*. <https://lp.startupblink.com/report/>

StartupMap. (n.d.). *Home*. <https://www.startupmap.cz/>

